

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ

2

ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΟ
ΕΝΤΥΠΟ

- ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ
- ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ
- ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ
- ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ

№ 2 ΝΙΟΒΡΗΣ - ΔΕΚΕΒΡΗΣ 77

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	4
ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ	8
εργατικό κίνημα	
ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ	14
Δ. ΓΕΡΜΑΝΙΑ : ΚΡΑΤΙΚΗ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ	16
ΑΤΟΜΙΚΗ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ	20
ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ	
V/S ΔΙΕΘΝΙΣΜΟΣ	22

ΔΕΛΤΙΟ
ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ Τ.Κ. 5143 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

Στο πρώτο τεύχος του Δελτίου Συζήτησης αναφέραμε τους σκοπούς του περιοδικού, και δώσαμε το πλαίσιο στο οποίο καθορίζεται ο χαρακτήρας του περιοδικού και η πολιτική-του κατεύθυνση.

Ακούσαμε διάφορα σχόλια τόσο για το περιεχόμενο του περιοδικού όσο και για τους στόχους-του, από τους αναγνώστες. Γι αυτό το λόγο και για το γεγονός πως μερικοί ίσως θα διαβάσουν για πρώτη φορά το τεύχος αυτό, αναφέρουμε περιληπτικά τι ακριβώς είναι το περιοδικό.

Η γενική παρατήρηση στον Κυπριακό χώρο είναι πως το εργατικό κίνημα για 17 ολόκληρα χρόνια βρισκόταν πολύ χαμηλά. Σ' όλα αυτά τα χρόνια το επαναστατικό κίνημα ήταν ανύπαρκτο.

Οι βασικοί λόγοι που συνέτειναν στα πιο πάνω ήταν η φαινομενική οικονομική ^{«άνοιξη»} της Κύπρου πριν τον Ιούλη του '74 και ο ρόλος ενός μαζικού εργατικού κόμματος (ΑΚΕΛ), που εμπόδιζε κάθε ταξική συνειδητοποίηση της εργατικής τάξης και που για χρόνια είχε εγκαταλείψει τον ταξικό και ιδεολογικό αγώνα, κηρύσσοντας την συνεργασία των τάξεων.

Η κατάσταση μεταπολεμικά άνοιξε νέο κεφάλαιο για την Κύπρο κι έφερε ριζικές αλλαγές σε όλους τους τομείς, στον οικονομικό, στον κοινωνικό και στον πολιτικό. Οι αλλαγές αυτές μπορεί για πολλούς ακόμα να μην είναι αισθητές, όμως σύντομα θ' αρχίσουν να βγαίνουν στην επιφάνεια. Η προσφυγοποίηση του 1/3 του πληθυσμού και η προλεταριοποίηση της πλειοψηφείας των προσφύγων, οπωσδήποτε θα έχει αντίκτυπο στην ταξική δομή της κυπριακής κοινωνίας. Η οικονομία στρέφεται κι αυτή σε άλλες κατευθύνσεις. Η εκβιομηχανοποίηση της οικονομίας μπαίνει σε πρώτο πλάνο σε αντίθεση με την προπολεμική περίοδο, που

η οικονομία στηριζόταν αποκλειστικά στην γεωργία και τον τουρισμό.

Το στήσιμο του κυπριακού καπιταλισμού γίνεται σε βάρος της εργατικής τάξης και γενικά όλων των εργαζομένων. Από την άλλη, η άρχουσα τάξη δεν μπορεί από τη φύση-της να λύσει το εθνικό θέμα που αντίθετα το χρησιμοποιεί για να προωθήσει τα δικά της ταξικά συμφέροντα.

Οι αντιθέσεις που υπάρχουν σήμερα και υποβόσκουν, θα οδηγήσουν στις ταξικές συγκρούσεις. Οποιαδήποτε όμως ταξική σύγκρουση θα βρει αντίθετους την άρχουσα τάξη και τους ίδιους τους συντεχνιακούς γραφειοκράτες.

Ηδη μεγάλη μερίδα της νεολαίας έχει ριζοσπαστικοποιηθεί μετά τα γεγονότα του '74. Το πνεύμα της αμφισβήτησης και της άρνησης στα παλιά δεδομένα είναι ένας καλός οίωνος.

Εκείνο όμως που απουσιάζει σήμερα, είναι η επαναστατική ιδεολογία και θεωρία, που δυστυχώς δεν προσφέρεται ούτε από το ΑΚΕΛ ούτε από την ΕΔΕΚ. Και είναι αυτή η επαναστατική θεωρία που χρειάζεται στους αγωνιστές της εργατικής τάξης, για να επέμβουν σωστά μέσα στο κίνημα και να προσφέρουν την εναλλακτική λύση.

Θα ήταν πολύ φιλόδοξο να πούμε πως το "δελτίο συζήτησης" πρόκειται να συμπληρώσει το κενό της επαναστατικής θεωρίας. Δεν πιστεύουμε πως η επαναστατική θεωρία μπορεί να δοθεί με την καλή θέληση ή τις καλές ιδέες ορισμένων ατόμων. Αυτό που προσπαθεί το περιοδικό να πετύχει είναι:

- 1) Να δώσει μια εξήγηση και ανάλυση των προβλημάτων και προοπτικών του κινήματος στην σημερινή φάση.

- 2) Να δημιουργήσει μια πλατφόρμα συζήτησης των διαφόρων ιδεολογικών ρευμάτων που υπάρχουν σήμερα στην Κύπρο.

- 3) Να προσφέρει, όσο είναι δυνατό στην ανάπτυξη της επαναστατικής θεωρίας.

Αναγκαστικά, σύμφωνα με τα πιο πάνω, το περιοδικό απευθύνεται σε ορισμένα άτομα, που έχουν ιδεολογικές ανησυχίες και προβληματισμό. Καλό θα ήταν να υπήρχαν οι δυνατότητες και οι προϋποθέσεις για μια εφημερίδα που θα απευθυνόταν στην πλειοψηφία των εργατών. Όμως κάτι τέτοιο είναι δύσκολο ακόμα. Σε καμία περίπτωση όμως δεν θα πρέπει να γίνει σύγχυση του περιοδικού με μια εργατική εφημερίδα. Αυτό παρατηρήθηκε από μερικούς αναγνώστες. Το "Δ.Σ" είναι πολιτικό-θεωρητικό περιοδικό τοποθετημένο στο φάσμα του επαναστατικού μαρξισμού—δεν είναι υποκατάστατο εφημερίδας.

Αυτοί που συμμετέχουν στην έκδοση του "Δ.Σ", είναι άτομα με διαφορετικές τοποθετήσεις και διαφορών τάσεων. Το περιοδικό, ανεξάρτητα από τα άτομα που αρθρογραφούν, δεν είναι εκφραστικό όργανο καμίας οργάνωσης ή κόμματος ή και τάσης.

Τελειώνοντας αναφέρουμε για όσους πιστεύουν πως η προσπάθειά-μας αυτή είναι θετική πως για την επίτευξη των στόχων του "Δ.Σ", βασιζόμαστε και στη δική-τους βοήθεια γράφοντας άρθρα, ενισχύοντας οικονομικά και βοηθώντας στην διάθεση του Δελτίου. Θα πρέπει να σημειώσουμε πως, η ανταπόκριση που είχαμε από το πρώτο τεύχος ήταν ενθαρρυντική και ελπίζουμε να συνεχίσει έτσι.

Συντακτική Επιτροπή

Εργάτες της "Ρεπουμπλικα"
στη διαδήλωση για
Επαναστατικά Συμβούλια
στις 17/6/75.

ΣΤΑΥΡΟΥ Τ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ 75

Στήν Πορτογαλλία είδαμε τήν ἐργατική τάξη νά διεκδική δυναμικά τά δικαιώματα της. Ὁ ἀγώνας της, ἀναπτύχθηκε σέ πολύ ψηλό βαθμό. Οἱ μορφές πού πήρε, ἦταν χαρακτηριστικές μιάς ἐπαναστατικῆς περιόδου, στήν ὁποία ὅπως εἶχε πει ὁ Λένιν οἱ κυρίαρχοι ἀντί-κάνοι νά παραμελνοῦν κυρίαρχοι καί οἱ κυβερνῶμενοι δέν μποροῦν νά συνεχίσουν νά εἶναι κυβερνῶμενοι. Βλέπουμε τήν ἐργατική τάξη αὐθόρμητα νά βρῆκει τοῦς δικούς της τρόπους ὀργάνωσης, ὅπως καί στήν Ρωσία τά Σοβιέτ (1905), στήν Ἰταλία τά ἐργοστασιακά συμβούλια (1920).

Σ' αὐτό τό κείμενο προσπαθοῦμε νά συγκριμε-νοποιήσουμε τήν πορεία τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος καί τήν ἀποτυχία τῆς ἐργατικῆς τάξης νά πάρει τήν ἐξουσία. Ἡ ἔλλειψη τοῦ μαζικοῦ ἐπαναστατικοῦ, προλεταριακοῦ κόμματος, ἦταν πραγματικά καθοριστική.

Η ΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΦΑΣΙΣΜΟΥ

Τά τελευταία 30 χρόνια παρουσιάζεται στήν Πορτογαλλία μεγάλη διεξοδύση ξένου κεφαλαίου, μέ στόχο τήν ἐκμετάλλευση τοῦ φτωχοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ. Ἡ ἀγροτική της οἰκονομία μετατρέπεται σέ βιομηχανική μέ ἀποτέλεσμα ἀσφαλῶς νά ἀξηθεῖ σημαντικά τό προλεταριάτο. Οἱ πόλεμοι στές ἀποικίες (Ἀγκόλα, Μαζαμβίκη, Γουινέα Μπισάο) τήν τελευταί-

α 10ετία δέχθηκαν σέ ἐπικίνδυνο, γιά τήν κυρίαρχη τάξη, βαθμό. Ὁ μισός προϋπολογισμός τῆς χώρας χρει-αζόταν γιά τήν συντήρηση καί τόν ἐξοπλισμό 200.000 ἀνδρῶν πού πολεμοῦσαν ἐνάντια στά ἀπελευθερωτικά κινήματα τῶν ἀποικιῶν.

Κάτω ἀπό αὐτές τές συνθήκες ἡ πορτογαλλέζικη βιομηχανία δέν θά μπορούσε νά συναγωνιστῆ τήν εὐρω-παϊκή. Οἱ ἀποικίες ἔπρεπε νά μετατραποῦν σέ νεοαποικίες.

Ἡ φασιστική δυσκίνητη διακυβέρνηση, δέ ἦταν ἱκανή νά ἀλλάξῃ ἀπό τήν μιά μέρα στήν ἄλλη πολιτική.

Στές 25 τοῦ Ἀπρίλλη τοῦ 1974 στρατιωτικό πρα-ξιικόπημα ἀλλάζει τήν διακυβέρνηση τῆς χώρας.

Αὐτό τό πραξιικόπημα ἔγινε ἀπό μιά ομάδα ἀξιωματικῶν καί φαντάρων ἀπηβδισμένων ἀπό τοῦς συνεχεῖς πολέ-μους, τά χαμηλά ἐπιδόματα καί τήν μεγάλη θητεία (4 χρόνια). Οἱ πολυεθνικές ἐταιρίες χαιρέτισαν τό πραξιικόπημα γιατί πίστευαν πῶς θά μπορούσαν νά ἐπι-βάλουν μιά νεοαποικιακή πολιτική ἔτσι, ὥστε νά μὴν ἐσοδεῦν πολλά λεφτά πού θά μπορούσαν νά τά χρη-σιμοποιήσουν γιά τήν ἀνάπτυξη τῆς βιομηχανίας.

Ἡ ἐργατική τάξη ὅμως εφεύγει ἀπό τόν ἔλεγχο τοῦ κεφαλαίου. Βγαίνει στούς δρόμους καί στίνει ὀδοφράγματα, καταλαμβάνει ἐργοστάσια, τράπεζες, ὀδοκλήτρα κτίρια, ὀδοκλήρες γειτονιές. Ἀγωνίζε-ται γιά καλύτερες συνθήκες ζωῆς.

Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ

Άμεσως μετά τές 25 του 'Απρίλη σχηματίζεται κυβέρνηση συνασπισμού.

Αυτή η κυβέρνηση ήταν ένα συνοθύλευμα από τές πιά αντιφατικές δυνάμεις. Ήπαιρναν μέρος τό λαϊκό κόμμα (στήν ύπηρεσία τής μεγαλοαστικής τάξης), τό Κ.Κ.Π. (Κομμουνιστικό κόμμα Πορτογαλλίας) καί τό Σ.Κ. (Σοσιαλιστικό Κόμμα). Τό Κ.Κ.Π. καί τό Σ.Κ. πήραν από 2 ύπουργεία. Τό ύπουργείο έργασίας έδόθη στό Κ.Κ.Π. τό όποιο, γιά νά δείξη τήν εύγνωμοσύνη του πρός τήν κυβέρνηση, διακήρυττε ότι δέν θα παροϋν μέτρα πού νά διαταράττουν τόν πορτογάλlico καπιταλισμό.

Ή έργατική τάξη όμως, δέν περιμένει τούς έργατοπατέρες ή τήν κυβέρνηση νά τήν καθοδηγήσει. Οί επαναστατημένες μάζες μπαίνουν στόν άγώνα άναζητώντας ριζικές άλλαγές στην ζωή τους, πιά άνοικτούς όρίζοντες.

Οί άγώνες σπάζουν τό φράγμα μεταξύ οικονομικής καί πολιτικής πάλης. Κάθε μορφή άγώνα ένθαρρύνει τές άλλες. Κάθε μορφή πάλης είναι άναγκαία συνέχεια τής άλλης.

Μετά τήν 25η του 'Απρίλη 1974 τό άμεσο καθήκον του κινήματος ήταν, ή άνασύνταξη καί ή άνάρρωση του μετά από τόσα χρόνια φασιστικής διακυβέρνησης καί άκόμα, ή ένοποίηση τής έργατικής τάξης σέ όλη τήν χώρα.

Στές βιομηχανίες καί στά μονοπώλια, όργανώθηκαν έργατικές έπιτροπές πού άνέλαβαν την διεξαγωγή άγώνων μέ στόχο τήν προώθηση των έργατικών προβλημάτων. Στές εταιρίες ήλεκτρονικών δημιουργήθηκε ένωση από αντιπροσώπους έκλελεγμένους από τήν βάση. Σέ κάθε εργοστάσιο κυκλοφορούσαν ένθημερικά φυλλάδια καί έφημερίδες.

Στές βιομηχανίες μαλλιών καί ύφασμάτων, στους λιμενεργάτες, στές βιομηχανίες χάλυβος, τά φυλλάδια καί σέ έφημερίδες κυκλοφορούν όχι μόνο σέ τοπική κλίμακα, αλλά σέ όλοκληρες βιομηχανικές περιοχές.

Τόν Μάη του 74, 200.000 έργάτες προλεταριακών εταιριών άπεργησαν γιά καλύτερους μισθούς καί κáθαρηση στην κρατική μηχανή.

Μέχρι τό τέλος του Ιούνη σημαντικοί άγώνες είχαν κερδηθεί. Ή κáθαρηση άν καί δέν ήταν πλήρης είχε άποτέλεσμα τό ξεκαθάρισμα σέ ένα σημαντικό βαθμό στές δεξιές έφημερίδες, τηλεδραση, ραδιόφωνο καί ιδιαίτερα στά εργοστάσια.

Διάφορες εταιρίες πήραν τά κεφάλαια τους καί έφυγαν από τήν Πορτογαλλία.

Οί περισσότερες μικροεπιχειρήσεις έκλεισαν. Τόν Σεπτέμβρη του 1974 300.000 έργάτες ήταν χωρίς δουλειά.

Τά άξεπέραστα προβλήματα του πορτογάλlicου καπιταλισμού σπαώνουν τήν έργατική τάξη στην όργάνωση τής άμυνας της.

Πολλά εργοστάσια έχουν καταληφθεί καί οί έργατικές έπιτροπές πού έξελέγησαν άναλαμβάνουν

τήν παραγωγή. Σέ πολλά εργοστάσια οί έργάτες ζητούν κρατικοποίηση χωρίς καμμιά άποζημίωση στους εργοδότες.

Γιά νά εκτιμήσουμε τό μέχρι πού έφτασαν οί έργατικοί άγώνες, πρέπει νά σημειώσουμε ότι 300 επιχειρήσεις βρίσκονταν κάτω από τόν έλεγχο των εργατών.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΩΝΙΑΣ

Ο άγώνας γιά τόν έλεγχο των μέσων επικοινωνίας δέν είναι λιγότερο μαχητικός από τούς άλλους. Άμέσως μετά τό πραξικόπημα οί έργάτες τής έφημερίδας Τζύρναλ ντό Κομέρσιο άπεργούν, ζητώντας καλύτερους μισθούς, καλύτερες συνθήκες δουλειάς καί πάνω από όλα, κáθαρηση στό διεθυντικό προσωπικό καί διώξιμο του εκδότη της Κάρολο Μασάντο. Τό τελευταίο αίτημα ή διεύθυνση άρνεϊται νά συζητησει. Σέ αντίποινα οί έργάτες καταλαμβάνουν τήν έφημερίδα. Άμέσως μετά τήν κατάληψη βγάζουν άπεργιακά φυλλάδια παρά τές προειδοποιήσεις του στρατού νά μήν τό κάμουν. Ο στρατός τελικά κλείνει τήν έφημερίδα. Οί έργάτες όργανώνουν συγκεντρώσεις διαδηλώσεις κ.λ.π. σέ ένδειξη διαμαρτυρίας. Οί έργάτες πού δουλεύαν σέ άλλες έφημερίδες κατεβαίνουν σέ 24ωρη άπεργία συμπαράστασης. Άλλοι έργάτες, από διάφορα εργοστάσια προσφέρουν τούς μισθούς τους γιά τές άνάγκες τής άπεργίας. Άλλη άπεργία έγινε στην έφημερίδα "Ρεπούβλικα". Ή άπεργία έγινε μέ βασικό αίτημα, ξεκαθάρισμα τής πολιτικής γραμμής τής έφημερίδας καί έξασφάλιση τής δουλειάς των εργατών πού δουλεύαν σ' αυτή.

Οί άπεργίες δέν άργησαν νά φανερωθούν καί στους ραδιοσταθμούς. Μερικοί ραδιοσταθμοί κατελήφθησαν από τούς έργάτες καί μετέδιδαν πληροφορίες γιά τούς άγώνες του προλεταριάτου άπ' όλον τό κόσμο. Άκόμα δίνεται μιá πλατειά ένθάρρωση γιά τούς άγώνες τής ντόπιας έργατικής τάξης.

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΣΤΕΣ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ

Καθώς τά εργοστάσια καταλαμβάνονταν τό ένα μετά τό άλλο από τούς έργάτες καί εκλέγονταν έργατικές έπιτροπές γιά νά διεκθουν, άρχισαν νά γίνονται καί έργατικές κινητοποιήσεις στές γειτονίες, όπου οί έργάτες προσπαθούσαν νά θέσουν κάτω από τόν έλεγχο τους καί άλλους τομείς τής ζωής όπως ή ύγεια, οί συκοινωνίες, ή εκπαίδευση καί τό θέμα τής σιέγης. Άμέσως μετά τήν άλλαγή του Απρίλη πολλές οικογένειες πού ζούσαν σέ παράγκες στά περίχωρα τής Λισσαβώνας κατέλαβαν ένα οικδομικό συγγρότημα πού γιά τρία χρόνια ήταν άδειο. Τά κóμματα τής επαναστατικής άριστερας ύποστηρίζουν τές καταλήψεις οί όποτες συνεχώς αύξάνονται. Σέ λίγο χρονικό διάστημα τεράστια κτίρια άστών μετατρέπονται σέ σπίτια, νηπιαγωγεία, κλινικές, λέσχες, βιβλιοθήκες, χώρους συζήτησης στην ύπηρεσία τής έργατικής τάξης.

Ή κυβέρνηση χωρίς νά μπορεί νά κάνει άλλοιώς νομιμοποιεί σχεδόν όλες από αυτές τές καταλήψεις.

ΤΑ ΔΥΟ ΑΠΟΤΥΧΗΜΕΝΑ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΕΞΙΑΣ

Τό ἀνέβασμα τοῦ μαζικοῦ κινήματος τῆς ἐργατικῆς τάξης, καθὼς καὶ ἡ διεύρυνση αὐτοῦ τοῦ κινήματος ἐπηρεάστηκαν πάρα πολὺ ἀπὸ τὶς ἐπιθέσεις τῆς δεξιάς. Παλιὰ πρὶν, ὁ Μ'ορε ἔλεγε ὅτι, κατὰ τὴν ἐπανάσταση χρειάζεται ὁ βοῦδουλας τῆς ἀντεπανάστασης.

Οἱ δύο ἀποτυχημένους ἀμπειρες πραξικοπήματος στῆς 28 τοῦ Σεπτεβρίου 1974 καθὼς καὶ στῆς 11 τοῦ Μάρτη 1975 ἔδωσαν τεράστια ὠθηση στὴν ἐπανάσταση.

ΤΟ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ ΤΗΣ 28 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Πολλοὶ καπιταλιστές πού χαιρέτησαν τὸ πραξικόπημα τῆς 25ης τοῦ Ἀπριλίου ἄρχισαν νὰ νοσταλγοῦν τὸ φασιστικὸ καθεστῶς. Οἱ λόγοι ἦταν:

- α) ἡ ἀποτυχία τῆς ἀστυκῆς τάξης, παρὰ τὴν ὑποστήριξη πού εἶχε ἀπὸ τὸ Κ.Κ.Π. καὶ τὸ Σ.Κ., νὰ θέσει τὸ ἐργατικὸ κίνημα κάτω ἀπὸ τὴν κυριαρχία τῆς καὶ
- β) ἡ παντελής ἀποτυχία τῶν κεντρῶν δυνάμεων νὰ ἀναπτυχθοῦν σὲ ἀριετὸ βαθμὸ, ὥστε νὰ ἀνακόψουν τὴν ἀνάπτυξη τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων.

Ὁ Σπινόλα⁽¹⁾ καὶ διάφοροι ὑποστηρικτῆς τοῦ φασιστικοῦ καθεστώτος, ἀκόμα ἀντιπρόσωποι ἀπὸ βιομηχανίες καὶ τράπεζες, συναντήθηκαν μὲ σκοπὸ νὰ θέσουν κάτω ἀπὸ τὸν ἔλεγχο τους τὸ ἐργατικὸ κίνημα. Ὁπλησαν φασίστες καὶ προγραμματίσαν μιά μαζικὴ διαδήλωση ὑπὲρ τοῦ Σπινόλα, μὲ στόχο νὰ δώσουν τὴν ἐντύπωση μιᾶς πλατιάς λαϊκῆς ἀντίθεσης πρὸς τὰ ἀριστερά. Τὰ ὄπλα ἐδόθησαν γιὰ νὰ δημιουργηθεῖ ἕνα κλίμα ἀναρχίας ὥστε, νὰ βρεθεῖ πρόσχημα γιὰ νὰ ἐπέμβουν οἱ στρατηγοί.

Τὸ πραξικόπημα ἦταν προετοιμασμένο γιὰ τῆς 28 τοῦ Σεπτεβρίου. Ἐκεῖνη τὴν μέρα ὁ Σπινόλα εἰσεκλείσει τοὺς ἀρχηγούς τοῦ Κ.Ε.Δ.⁽²⁾ στὸ προεδρικὸ μέγαρο. Πολλές ἐφημερίδες ἐκεῖνη τὴν μέρα δὲν ἐκδόθησαν κάτω ἀπὸ τὴν πίεση ἑνοπλῶν φασίστων. Ἀκόμα κατελήφθησαν ὀρισμένοι ραδιοσταθμοί.

Οἱ στρατηγοὶ^{ἦταν} βέβαιοι γιὰ τὴν νίκη, γιὰτὶ πίστευαν ὅτι τὰ ἀριστερά παραδοσιακὰ κόμματα δὲν θὰ ἀντιδρῶσαν. Αὐτὴ τὴν φορὰ ὅμως τὰ κόμματα αὐτὰ μὴ μπορώντας νὰ κάνουν ἄλλιως, κάτω ἀπὸ τὴν πίεση τῆς βίας τους, μπῆκαν στὸν ἀντιφασιστικὸ ἀγῶνα.

Τὸ βράδυ πρὶν ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς διαδήλωσης πολλὰ σωματεία καὶ ὀργανώσεις πού μερίστησαν τὸν κίνδυνο καλεσαν τὸν λαὸ νὰ ἐπαγρυπνεῖ. Τῆς μέρας πού προγραμματιζόταν ἡ διαδήλωση οἱ ἐργάτες πού δούλευαν σὲ σιδηροδρόμους ἐμπόδισαν τοὺς δεξιούς νὰ κατεβοῦν στὴν διαδήλωση. Ἡ ἀριστερὰ ἄρχισε νὰ στήνει ὁδοφράγματα σὲ ὅλη τὴν χώρα. Οἱ ὀργανώσεις τῆς ἐπαναστατικῆς ἀριστερᾶς, κάλεσαν τὴν ἐργατικὴ τάξη παράλληλα μὲ τὰ ὁδοφράγματα νὰ κατεβῆ σὲ ἀντιδιαδήλωση. Οἱ ἐργάτες πού ἀνῆκαν στῆς πιὸ σημαντικῆς βιομηχανικῆς μονάδες ἀπεφάσισαν τὸ ἴδιο σχέδιο. Τελικὰ στὸ κέντρο τῆς Λισσαβώνας κατέβησαν 40.000 ἀντιδιαδηλωτές. Ἐνα τέτοιο ἐργατικὸ κίνημα δὲν ἄργησε νὰ διεισδύσει καὶ μέσα στὰ στρατόπεδα. Οἱ ἀπλοὶ στρατιῶτες

ἀκόμα καὶ διάφοροι προοδευτικοὶ ἀξιωματικοί, ἀπομονώνοντας τοὺς ἀντιδραστικούς, ἐπᾶνδρῶσαν μαζὶ μὲ τοὺς ἐργάτες τὰ ὁδοφράγματα.

Ἡ μαζικὴ κινητοποίηση εἶχε ἀποτέλεσμα τὴν ἀπομόνωση τῶν Σπινολικῶν στὸ ἐπιτελεῖο τοῦ στρατοῦ καὶ ὑπεροχὴ στὸ Κ.Ε.Δ. Τελικὰ οἱ δυνάμεις τοῦ Κ.Ε.Δ. κατόρθωσαν νὰ κινητοποιηθοῦν καὶ κατέλαβαν τοὺς ραδιοσταθμούς. Ἀκόμα ἄρχισαν νὰ καταδιώκουν τοὺς φασίστες σὲ ὅλη τὴν χώρα.

Στῆς 30 τοῦ Σεπτεβρίου ὁ Σπινόλα καὶ οἱ ὑποστηρικτῆς του παραιτήθηκαν καὶ πολλὰ ἄτομα πού πῆραν μέρος στὴν συνωμοσία συνελήφθησαν.

ΤΟ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ ΤΟΥ ΜΑΡΤΗ

Οἱ καπιταλιστές ποτε δὲν παραδέχτηκαν τὴν ἤττα τοῦ πραξικοπήματος τῆς 28ης τοῦ Σεπτεβρίου ἀνὰ πολιτικὴ ἤττα.

Ὁ ἀγῶνας τῆς ἐργατικῆς τάξης συνεχῶς γενικεῖσθαι, ἔπαιρνε τεράστιες διαστάσεις. Κάθε ἐπιτυχία τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος ἔκανε τοὺς ἀστούς περισσότερο νὰ θέλουν τὸ φασιστικὸ καθεστῶς. Τὸ "Ἀπριλιῆτικο ὄνειρο" μετασηματίστηκε σὲ ἐφιάλη.

Στῆς 11 τοῦ Μάρτη, ὁ Σπινόλα μαζὶ μὲ ὀρισμένους δεξιούς ἀξιωματικούς ἔστειλαν δύο καταδιωκτικὰ καὶ δύο ἐλικόπτερα νὰ βομβαρδίσουν τὸ 10^ο σύνταγμα ἑλαφροῦ πυροβολικοῦ, μὲ λυποστήριξη ἀλεξιπτωτιστῶν.

Τὸ σχέδιο ὅμως ἀπέτυχε παταγωδῶς. Ἐνῶ οἱ ἀλεξιπτωτιστῆς συμφιλιώνονταν μὲ τοὺς στρατιῶτες, ὁ Σπινόλα τὸ ἔσκαγε γιὰ τὴν Ἰσπανία. Οἱ ὑπόλοιποι συνωμότες συλλαμβάνονταν.

Ἡ ἐργατικὴ τάξη οὔτε αὐτὴν τὴν φορὰ ἔμεινε παθητικὴ. Ὁλόκληρη ἡ Πορτογαλλία γέμισε μὲ ὁδοφράγματα τὸ ὅποια ἐπᾶνδρῶσαν στρατιῶτες, ἐργάτες, μέλη τῆς ἐπαναστατικῆς ἀριστερᾶς ὀπλισμένοι μὲ ντουφέκια, φτυῖρια ἢ τσάπες. Τεράστιες διαδηλώσεις μπλοκάρισαν ὅλους τοὺς κύριους δρόμους τῆς Πορτογαλλίας.

Αὐτὴ τὴν φορὰ ὁ ρόλος τῆς ἐπαναστατικῆς ἀριστερᾶς ἦταν πολὺ μεγαλύτερος ἀπὸ τὸ πραξικόπημα τῆς 28ης, ἐγὼ ὁ ρόλος τῶν παραδοσιακῶν ἀριστερῶν κομμάτων πολὺ μικρότερος.

Ἡ ΠΡΩΤΗ ΗΤΤΑ

Παρόλο πού οἱ περισσότεροι στρατιῶτες ἐλέγχονταν ἀπὸ τὴν ἀριστερὰ, παρόλο πού ἡ ἐργατικὴ τάξη προχώρησε σὲ ἀγῶνες καὶ διεκδικήσεις σὲ τόσο μεγάλῳ βαθμῷ, τὸ κίνημα δέχεται μιά σημαντικὴ ἤττα.

Τὴν νύκτα τῆς 24 Νοέμβρη 1975 δεξιῆς στρατιωτικῆς δυνάμεις ἔκαναν μιά σειρά ἀπὸ προβοκατόρικες κινήσεις.

Στρατιωτικῆς μονάδες πού ἀνήκαν στὴν ἀριστερὰ, σὲ ἀντίποινα κατέλαβαν μερικὲς ἀεροπορικῆς βάσεις καὶ τὸν κεντρικὸ ραδιοσταθμὸ. Διάφοροι ἀξιωματικοὶ τοῦ Κ.Κ.Π. τάχθηκαν ὑπὲρ αὐτῶν τῶν καταλήψεων ἀκόμα μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι τῆς καθοδήγησαν. Τὸ ἴδιο τὸ Κ.Κ.Π. ἔβγαλε διακήρυξη πού καλοῦσε τὸν λαὸ σὲ ἐπαγρύπνηση καὶ ὀργανώσεις προσκείμενες πρὸς αὐτὸ, κάλεσαν τὸν λαὸ νὰ συγκεντρωθῆ στυς στρατώνες.

Ἡ ἐπαναστατικὴ ἀριστερὰ ὑποστήριξε τὲς καταλήψεις ἀπὸ μὲν ^{στρατιωτικῆς} μονάδες ἀριστερὰς, ἀφοῦ εἶχε ἐκδηλωθεῖ καὶ μετὰ τὸ κλάσμα τοῦ Κ.Κ.Π. Μερικοὶ ἀξιωματικοὶ ποῦ πρωτοστάτησαν στὶς καταλήψεις, ἐπισκέφθηκαν τὰ γραφεῖα διάφορων ὀργανώσεων τῆς ἐπαναστατικῆς ἀριστερὰς καὶ τὲς κάλεσαν νὰ προσχωρήσουν στὴν κίνηση. Μερικὲς ἀπὸ αὐτὲς τὲς ὀργανώσεις ἔβγαλαν ἀνακοινώσεις ποῦ καλοῦσαν τὴν ἐργατικὴ τάξη νὰ συγκρουστεῖ μετὰ τὴν ἀντεπανόσταση μέτωπο μὲ μέτωπο στὰ ἐργοστάσια, στὲς γειτονιές, στοὺς στρατώνες.

Σὲ αὐτὸ τὸ σημεῖο τὸ Κ.Κ.Π. κίνει στροφή 180° Ἄξιωματικοὶ ποῦ ἐπηρεάζονταν ἀπὸ τὸ Κ.Κ.Π. καὶ ποῦ βρισκόνταν σὲ μονάδες κλειδιά, ἄρχισαν νὰ διαπραγματεύονται τὴν παράδοσή τους. Πολλὰ ἐργατικὰ συνδικάτα προσκύμεινα στὸ Κ.Κ.Π. ποῦ κάλεσαν τὴν ἐργατικὴ τάξη σὲ γενικὴ ἀπεργία δὲν ἔκαναν τίποτε. Τὸ ἴδιο τὸ Κ.Κ.Π. ἔβγαλε ἀνακοίνωση ποῦ καλοῦσε τὸν λαὸ σὲ "ἡμερῖα".

Σαφινὰ οἱ ὀργανώσεις τῆς ἐπαναστατικῆς ἀριστερὰς βρέθηκαν ἀπομονωμένες. Οἱ στρατώνες ποῦ ἐλέγχονταν ἀπὸ αὐτὲς τὲς ὀργανώσεις ἦταν διαιρεμένες καὶ μπερδεμένες.

"Ἐτσι ἡ ἐργατικὴ τάξη δέχτηκε τὴν πρώτη ἦττα μετὰ ἀπὸ τὸ πραξικόπημα τοῦ Ἀπρίλη.

ΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ

Βλέπουμε τὴν ἐργατικὴ τάξη μετὰ τὴν ἀλλαγὴ τοῦ Ἀπρίλη νὰ μπαίνει στὸν ἀγώνα. Νὰ καταλαμβάνει ἐργοστάσια, νὰ στήνει ὁδοφράγματα στοὺς δρόμους, νὰ θέτει κἀτω ἀπὸ τὸν ἐλεγχὸ τῆς ὁλόκληρης γειτονιῆς. Φτάνει στὸ ἐπίπεδο ποῦ θὰ ἔπρεπε νὰ καταλάβει τὴν ἐξουσία. Παρ' ὅλα αὐτὰ ἀπέτυχε στὴν κρίσιμη στιγμή νὰ γίνῃ κυρίαρχη τάξη.

Τὰ παραδοσιακὰ ἀριστερὰ κόμματα (Κ.Κ.Π., Σ.Κ.) ποῦ ὁ ρόλος τους ἦταν πραγματικὰ καθοριστικὸς ἐπειδὴ αὐτὰ ἔλεγχαν τὴν πλειοψηφία τῆς ἐργατικῆς τάξης, ἀνάκοπταν συνεχῶς τὴν τάξη στὴν αὐθόρμητη προσπάθεια τῆς νὰ ὀδηγεῖ τοὺς ἀγῶνες τῆς σὲ πιὸ ψηλὰ ἐπίπεδα.

Τὰ παραδοσιακὰ κόμματα δὲν προώθησαν στὸ κτίσιμο τῶν ἐργατικῶν συμβουλίων-ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιὰ τὴν κατάληψη τῆς ἐξουσίας. Ἀντίθετὰ ἐκεῖ ποῦ δημιουργοῦνταν προσπαθοῦσαν νὰ τὰ διαλύσουν. Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ φράση τοῦ Κ.Κ.Π. "δὲν θὰ παροῦν μέτρα ποῦ νὰ διαταράττουν τὸν Πορτογαλλικὸ Καπιταλισμό". Ἡ ἐπαναστατικὴ ἀριστερὰ προηγούμενα κατέβαζε διαδηλώσεις χιλιάδων ἐργατῶν καὶ στρατιωτῶν. Παρ' ὅλα αὐτὰ δὲν κατάρθωσε νὰ ὀδηγήσει τὴν ἐργατικὴ τάξη στὴν ἐξουσία. Καὶ ὁ λόγος ἦταν ὅτι αὐτὲς οἱ ὀργανώσεις δὲν μαζικοποιήθηκαν στοὺς χώρους ὅπου πραγματικὰ μετράει, ἀρκετὰ ὥστε νὰ μπορέσουν νὰ ὀδηγήσουν τὸ προλεταριάτο στὴν κατάληψη τῆς ἐξουσίας. Καὶ οἱ ἐργάτες δὲν διακινδυνεύουν ἐξέγερση παρὰ μόνο ἐὰν ἔχουν τουλάχιστον τὴν παθητικὴ ὑποστήριξη τῆς συντριπτικῆς πλειοψηφίας τῆς τάξης τους.

"Ἀσχετὰ ἂν εἶναι δύσκολο ἢ εὐκολο μὲ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο τρόπο, ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐπανάστασης ἀπαιτεῖ τὸ κτίσιμο ἐνὸς μαζικοῦ, ἐπαναστατικοῦ, προλεταριακοῦ κόμματος. Αὐτὸ βέβαια δὲν ἰσχύει μόνο γιὰ τὴν Πορτογαλλία, ἀλλὰ σὲ κάθε χώρα.

Τὸ ἐπαναστατικὸ κόμμα εἶναι ἀπαραίτητο, α) γιὰ νὰ δώσει προοπτικὲς καὶ δραστηριότητα στὲς μάζες ποῦ σὲ καιρὸ εἰρήνης ἡ δραστηριότητα τους εἶναι περιορισμένη, ἀλλὰ ποῦ στὶς ἐπαναστατικὲς περιόδους βγαίνει στὸ προσκήνιο.

β) γιὰτὶ βασιζόμενο στὴν φιλοσοφία ἡ γενικότερα στή θεωρία ποῦ ἔχει πίσω του, διατηρεῖ σταθερὴ γραμμὴ ἀντίθετα ἀπὸ τὲς μάζες ποῦ ἄλλοτε κινούνται δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ.

γ) γιὰ νὰ συσπειρώνει τὴν ἐργατικὴ τάξη ὅλης τῆς χώρας.

δ) γιὰτὶ μεταφέρει τὴν πείρα τοῦ κινήματος ἀπὸ ἄλλες χώρες ἐνὸς ἀντικειμένου, ἀντικειμένου διδάγματα ἀπὸ τὴν ἱστορία τοῦ κινήματος.

Ἐὰν ἕνα μαζικὸ κόμμα εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ νὰ ὀργανώσει καὶ νὰ καθοδηγήσει τὴν ἐργατικὴ τάξη στὴν ἐξουσία, ἄλλο τόσο εἶναι ἀπαραίτητο καὶ γιὰ νὰ χαλυβδώσει τὴν προλεταριακὴ ἐξουσία. Ἡ ἱστορία, μᾶς ἔχει δεῖξει μερικές περιπτώσεις πού τὸ προλεταριάτο ἦρθε στὴν ἐξουσία χωρὶς τὴν βοήθεια ἐνὸς μαζικοῦ ἐπαναστατικοῦ κόμματος. Γιὰ παράδειγμα στὸ Παρίσι τὸ 1871 ἡ κομμούνια ἐπέζησε γιὰ 2½ μῆνες, στὴν Βαυαρία τὸ 1919 γιὰ 1 μῆνα, στὴν Οὐγγαρία τὸ 1919 γιὰ 4½ μῆνες. Ἀλοῖμονο ὅμως ἂν κάθε φορὰ ποῦ ἡ ἐργατικὴ τάξη καταλαμβάνει τὴν ἐξουσία, νὰ τὴν χάνει μέσα ἀπὸ τὰ χέρια τῆς γιὰτὶ δὲν ὑπάρχει ἐπαναστατικὸ μαζικὸ κόμμα.

Τὸ κτίσιμο τοῦ μαζικοῦ κόμματος, ἡ χρῆση τῆς ἐφημερίδας τοῦ κόμματος σὰν κεντρικοῦ ὀργανωτῆ, τὸ φτιάξιμο του καὶ τοῦ καθενὸς ἀπὸ τὰ μέλη του σὲ ἀγωνιστὲς ποῦ ἐπεμβαίνουν στὴν ταξικὴ πάλη εἶναι ἀναπόσπαστα μέρη τῆς ὀδηγήσεως τοῦ προλεταριάτου στὴν τελικὴ νίκη. Πολιτικὴ γραμμὴ καὶ ὀργάνωση εἶναι πάντοτε ἀδιαχώριστες.

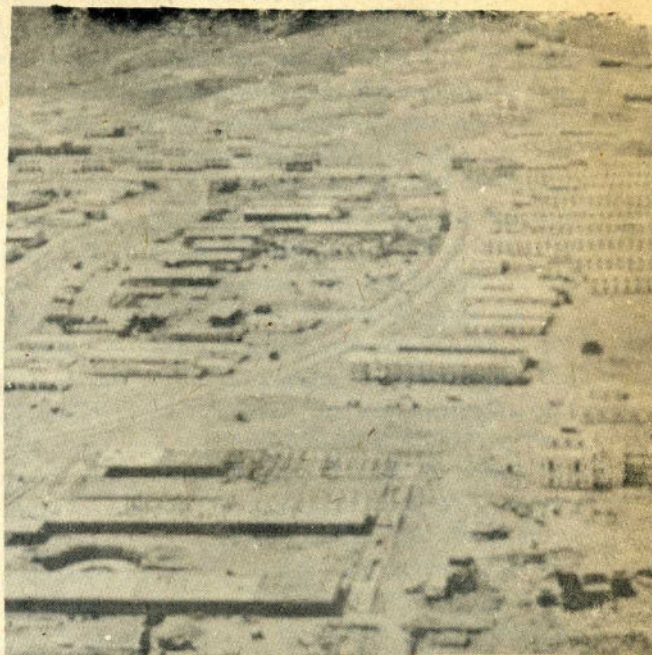
Ἀντίθετα μὲ τοὺς σεχταριστὲς ποῦ σφετερίζονται τὸν μανδύα τῆς ἡγεσίας χωρὶς νὰ δίνουν καμιὰ προσοχὴ στὸ τί σκέφτονται οἱ ἐργάτες, πὼς αἰσθάνονται καὶ τί κάνουν, τὸ ἐπαναστατικὸ κόμμα πάνω ἀπὸ ὅλα πρέπει νὰ ταυτίζεται μὲ τοὺς ἀγωνιζομένους ἐργάτες.

Σημειώσεις:

(1) Σπινόλα: Ὁ ἡγέτης τῆς κυβέρνησης συνοσπισμοῦ ποῦ δημιουργήθηκε μετὰ τὴν ἀλλαγὴ τοῦ Ἀπρίλη. Ὁραματιστὴς μίς νεοαποικιακῆς πολιτικῆς. Ἐπὶ τῆς ἐξουσίας τῆς φασιστικῆς διακυβερνήσεως.

Κ.Β.Α.² (Κίνημα ἐνδύλων δυνάμεων). Ἡ ὀργάνωση ποῦ ἔφερε τὴν ἀλλαγὴ τοῦ Ἀπρίλη. Ἐξέλιξη τῆς ἦταν διάφοροι ἀξιωματικοὶ καὶ ἀρκετοὶ στρατιῶτες.

Ένα από τα δημιουργήματα
των Κυπρίων εργατών
στο Σουλτανάτο του Ομαν.

φαιδωνα θεοδωρου

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ

Έχει επικρατήσει οι αναλήψεις του Κυπριακού προβλήματος - ειδικά μετά το '74 να περιορίζονται στο διεθνοπολιτικό επίπεδο και να γίνεται ένας προσανατολισμός της "κοινής γνώμης" προς τα έξω. Δηλαδή οι ετήσιες συνελεύσεις του ΟΗΕ, τα ψηφίσματα, τα διαβήματα και τα διεθνή συνέδρια, που παίρνουν μέρος αδιάκοπα οι αστοί συνοδευόμενοι από τους εκπροσώπους της κοινοβουλευτικής αριστερας.

Έτσι έντεχνα αγνοείται ολόκληρη η εσωτερική οικονομική και κοινωνική δομή της Κύπρου μεταπολεμικά. Όμως οι πολιτικές εξελίξεις εξαρτώνται από τις οικονομικές. Η άρχουσα τάξη μπορεί να δημαγωγεί με φεύτικα συνθήματα για "απελευθέρωση", "επιστροφή" κ.λ.π. στην πραγματικότητα όμως οι κεφαλαιοκράτες της Κύπρου προχωρούν σταθερά - με την βοήθεια του ιμπεριαλισμού - σε μια βιομηχανική επανάσταση.

Είναι γνωστό πόσο βοήθησε ο Β' Παγ. Πόλεμος και η κατάστροφη, στους δυο ηττημένους, Γερμανία και Ιαπωνία, ν' αναπτύξουν την οικονομία τους. Σήμερα και οι δύο είναι από τους 6 γίγαντες της Βιομηχανίας και της παγκ. οικονομίας. Ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός φυσικά είχε κάθε λόγο να τις βοηθήσει να αναπτυχθούν. Ήθελον όμως που έπαιξε σπουδαίο ρόλο ήταν πως η οικονομία τους στηνόταν απ' τα θεμέλια, καινούργιος εξοπλισμός, τεχνολογία, νέες βιομηχανικές μονάδες.

Φυσικά δεν υπάρχει καμιά περίπτωση η Κύπρος οικονομικά να γίνει Ιαπωνία ή Γερμανία. Αυτό που πρέπει να τονισθεί είναι πως το πραξικόπημα εισβολής στέκεται ορβήση στην εξέλιξη του κυπριακού καπιταλισμού τόσο από την πλευρά της κεφαλαιοκρατικής τάξης όσο και τις προοπτικές του εργατικού κινή-

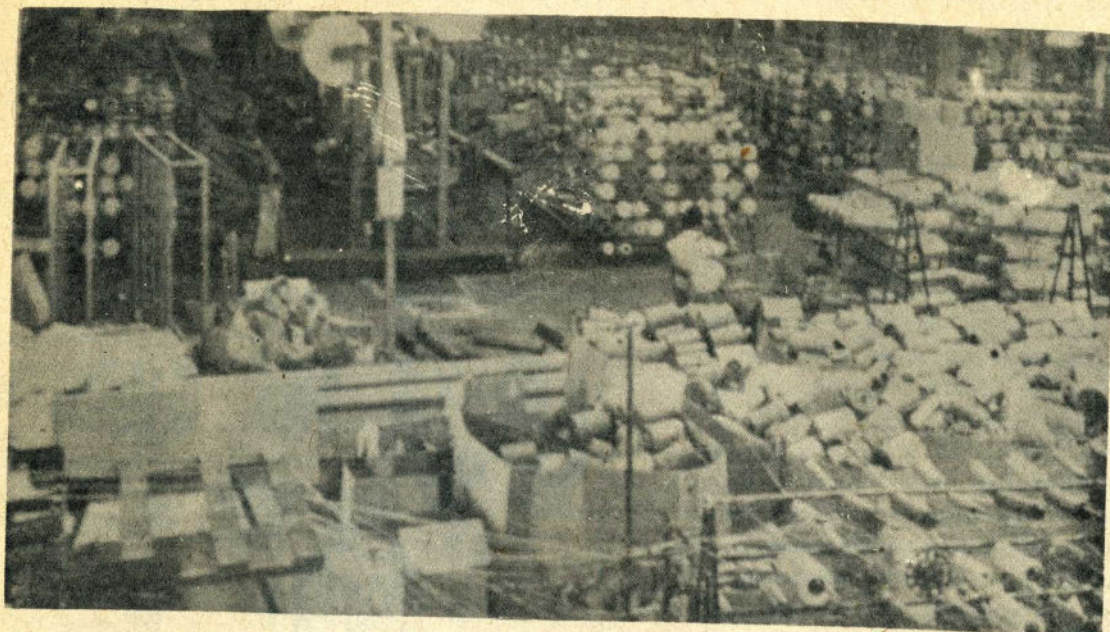
ματος.

Ιστορικά έχουμε παράδειγμα την Ελλάδα στα χρόνια 1924-28 μετά την μικρασιατική καταστροφή του '22. Σ' εκείνη την περίοδο είχε αρχίσει να χτίζεται η βάση του μονοπωλιακού καπιταλισμού με την βοήθεια του κράτους και του ξένου κεφαλαίου. Οι πρόσφυγες της Μικρασίας 1,200,000, αποτέλεσαν την πηγή του φτωχού εργατικού δυναμικού. Χάρη στα φτηνά εργατικά χέρια των προσφύγων, έγινε δυνατή η δημιουργία της σύγχρονης ελληνικής βιομηχανίας. Σ' αυτή την περίοδο ο αριθμός των εργοστασίων διπλασιάζεται. Παράλληλα οι πρόσφυγες της υπαίθρου αποτέλεσαν το μέσο για την υποδούλωση της αγροτικής οικονομίας στο μονοπωλιακό κεφάλαιο. Σε συνάρτηση με τις ανακατατάξεις στην ελληνική οικονομία την περίοδο εκείνη, το ξένο μονοπωλιακό κεφάλαιο κάνει αισθητή την παρουσία του: ίδρυση τραπεζών, εταιρειών, δανειοδοτήσεις σε διάφορους τομείς κ.λ.π. (1)

Το κείμενο αυτό δεν διεκδικεί τον τίτλο μιας λεπτομερούς ανάλυσης της κυπριακής οικονομίας. Κάτι τέτοιο είναι αρκετά δύσκολο στο στάδιο αυτό, γιατί τα στοιχεία και οι στατιστικές δεν είναι συγκεκριμένοποιημένες και γιατί πολλές επίσημες πληροφορίες αργούν να βγουν. Όμως είναι μια προσπάθεια που βοηθά ώστε η συζήτηση γύρω απ' το κυπριακό να ξεφύγει από την εξαντλημένη και άδεια υπερπολιτικοποίηση που έχει πέσει τα 3 αυτά χρόνια.

ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΣ

Πολλοί θεωρούσαν και θεωρούν ακόμα, ότι η σημασία της Μ. Ανατολής για τον ιμπεριαλισμό είναι καθαρά για τις πρώτες ύλες (πετρέλαιο). Φυσικά κανένας δεν μπορεί να υποτιμήσει τη σημασία αυτή που είναι βασική. Μια άλλη σημασία όμως της Μ. Ανατολής

Εργοστάσιο
Πλαστικών
στη Λεμεσό.

για τον ιμπεριαλισμό, είναι και η τεράστια αγορά που συνέχεια μεγαλώνει.

Με την αύξηση της τιμής στο πετρέλαιο (1973-74) από τις χώρες του ΟΠΕΚ, οι πετρελαιοπαραγωγικές χώρες της Μ. Ανατολής αύξησαν τεράστια τα κέρδη-τους. Οι μεγαλύτερες σε παραγωγή χώρες - όπως Σ. Αραβία, Κουβέιτ και Ενωμένα Αραβικά Εμιράτα - προσπάθησαν να αξιοποιήσουν το υπερκέρδος-τους, επενδύοντας στο εξωτερικό ή αυξάνοντας τις εισαγωγές-τους π.χ. εισαγωγές βιομηχανικών προϊόντων, εξοπλισμό, επενδύσεις στις αναπτυσσόμενες βιομηχανικά χώρες. Δισεκατομύρια σαουδικά πετροδολάρια δόθηκαν σαν δάνειο σε Δυτικές τράπεζες.

Αν οι ιμπεριαλιστικές χώρες χρειάζονται στρατιωτική βάση ή ορμητήριο για να ελέγχουν τα πετρέλαια, χρειάζονται και οικονομική βάση ή ορμητήριο για να ελέγχουν την αγορά και να διεξάγουν τις συναλλαγές-τους.

Σε κάθε χώρα που είναι σχετικά απομακρυσμένος από το ιμπεριαλιστικό κέντρο υπάρχει πάντα εκείνη η χώρα που χρησιμοποιείται σαν οικονομική βάση π.χ. η Ν. Αφρική και το Ζαΐρ για την Αφρική, το Χόνγκ-Κόνγκ Σιγκαπούρη και Ν. Κορέα για την Νοτιοανατολική Ασία και Βενεζουέλα, Βραζιλία, για τη Λ. Αμερική. Βέβαια κάθε χώρα έχει την ιδιομορφία-του και τις οικονομικές δυνατότητες, γι' αυτό δεν μπορούμε να δούμε αυτές τις χώρες όμοια μοντέλα.

Στην Μ. Ανατολή τόσο η καταστροφή του Διβάνου (ο τραπέζιτης του διεθνούς καπιταλισμού στην περιοχή) και το μόνιμο ενδεχόμενο νέας διένεξης - γιατί ο Λίβανος είναι η μόνη χώρα που οι Παλαιστίνιοι είναι ελεύθεροι να εκπαιδεύονται και να κάνουν επιδρομές - όσο και οι αυξανόμενες ανάγκες της αγοράς της περιοχής κάνουν επιτακτική την ανάγκη της δημιουργίας μιας οικονομικής βάσης.

Η Κύπρος είναι από τις λίγες υποψήφιες χώρες στην περιοχή, αυτή την ιστορική περίοδο. Αυτό σημαίνει πως ο ιμπεριαλισμός χρειάζεται την Κύπρο όχι μόνο σαν το "αβύθιστο αεροπλανοφόρο" αλλά και σαν οικονομική βάση. Αν κοιτάξουμε την γύρω περιοχή, βλέπουμε πως οι χώρες της Μ. Ανατολής είναι σε μόλιμη οικονομική και πολιτική κρίση. Ο Σαντατ παρ' όλες τις υποχωρήσεις και γονυκλισίες στον ιμπεριαλισμό (μέχρι και το ξεπούλημα των Παλαιστινίων) δεν προσέλησε καμία ξένη επένδυση. Η οικονομική κρίση της Αιγύπτου συνεχίζεται, ενώ το εργατικό κίνημα βράζει υπόμοφα με απότομα ξεσπάσματα (αιματηρές εργατικές κινητοποιήσεις το '75 και το '77).

Η Συρία, Λιβύη και Ιράν είναι σχετικά εχθρικές προς τον ιμπεριαλισμό. Το Ισραήλ εκτός του ότι η οικονομία-του είναι πολεμική, οι σχέσεις-του με τον Αραβικό κόσμο, το εμποδίζουν να παίξει το ρόλο οικονομικού κέντρου. Σ' ένα βαθμό το Ιράν χρησιμοποιείται έτσι όσο αφορά την βαρία βιομηχανία. Όμως για ελαφρή βιομηχανία καταναλωτικών αγαθών, για υπηρεσίες και σαν διακομιστικός σταθμός δεν προσφέρεται. Βε' άλλου το Ιράν περνάει κρίση, και δανείζεται γι' να επιβιώσει (\$1.4 δισεκ. δάνειο από την αγορά των ευρωδολαρίων). Έχει επίσης, το μεγαλύτερο ποσοστό πολιτικών κρατουμένων.

Η Κύπρος εκπληρώνει σχεδόν όλους τους όρους σε πολύ ικανοποιητικό επίπεδο, για ν' αναπτυχθεί σ' ένα τέτοιο κέντρο.

- 1) Υπάρχει μια αρκετά καλή υποδομή σε σύγκριση με τις άλλες χώρες, που συνέχεια αναπτύσσεται. Τα λιμάνια αποχτούν ιδιαίτερη σημασία, ειδικά μετά το άνοιγμα του Σουέζ. Ο οργανισμός Διμένων άρχισε αναπτυξιακά έργα συνολικού κόστους \$4.5εκ. Έχει ένα από τα φιλα οδικά δίκτυα στην περιοχή (6.039 μίλια δρόμους το 1975). Τα

έργα για το δρόμο Λευκωσία - Λεμεσού, κόστους £10εκ. αρχίζουν σύντομα.

Οι τηλεπικοινωνίες είναι από τις πιο καλές. **Είναι η 4^η χώρα στον κόσμο** με αυτόματη τηλεφωνική σύνδεση με 54 χώρες, με υπηρεσίες τέλεξ και σύντομα θ' αποκτήσει και δορυφορικό σταθμό.

- 2) Η Κύπρος διαθέτει κι ένα αρκετά ειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Η ειδίκευση είναι από τις πιο ψηλές στην περιοχή, σε βαθμό που γίνεται εξαγωγή ειδικευμένων εργατών στις αραβικές χώρες. Η δημιουργία νέων τεχνικών σχολών, γίνεται στην ουσία για να προσαρμοστεί στις αναπτυσσόμενες ανάγκες της βιομηχανίας και η παιδεία.
- 3) Το εργατικό δυναμικό είναι αρκετά πειθαρχημένο και φτηνό. Το ποσοστό συντεχνιοποίησης είναι αρκετά ψηλό στην Κύπρο, και η σοσιαλοδημοκρατική φύση των συντεχνιών παίζει θετικό ρόλο για να υπάρχει ένα ελεγχόμενο εργατικό κίνημα.
- 4) Το μορφωτικό επίπεδο είναι και πάλι ψηλό σε αντίθεση με το ψηλό ποσοστό αναλφαβητισμού **στις γειτονικές χώρες**. Μεγάλος αριθμός κυπρίων έχουν τελειώσει δημοτικό ή γυμνάσιο, μιλούν τα αγγλικά. Η Κύπρος είναι η 3^η χώρα σε αριθμό σπουδαστών σε αναλογία πληθυσμού.
- 5) Υπάρχει καλό τραπεζιτικό σύστημα και όλες οι διευκολύνσεις από την Κυβέρνηση (το φορολογικό σύστημα, ζώνες ελεύθερου εμπορίου, ευκολίες στις ξένες εταιρείες κ.λ.π.).
- 6) Οι κύπριοι κεφαλαιοκράτες είναι σχετικά έμπειροι και η κυβέρνηση τους προσφέρει όλες τις ευκολίες για δραστηριοποίηση. Η άρχουσα τάξη διατηρεί καλές σχέσεις ιδιαίτερα με τις αραβικές χώρες.

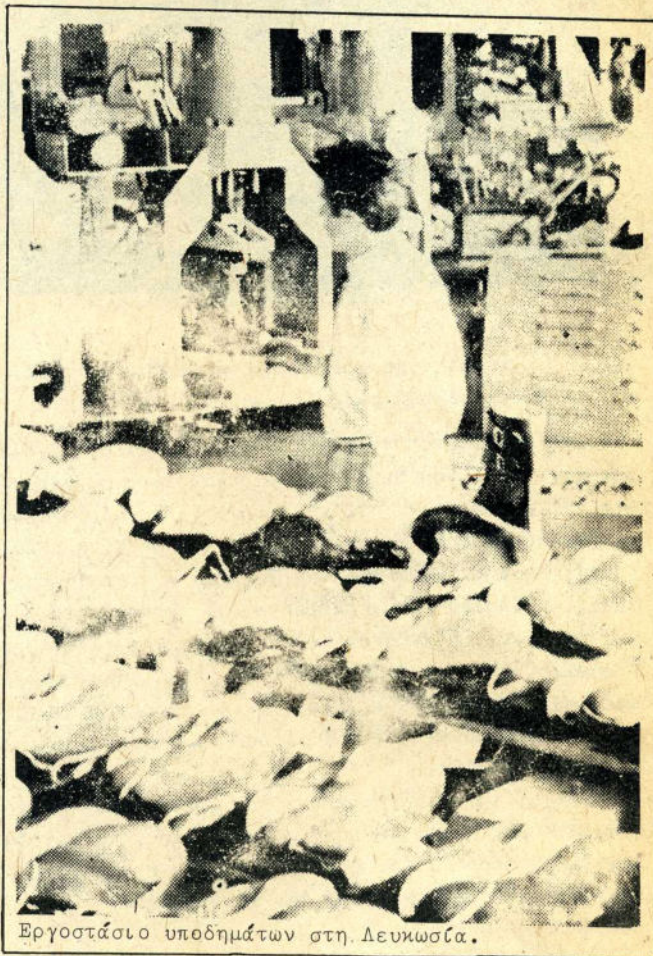
Βλέπουμε λοιπόν πως οι απαραίτητες προϋποθέσεις για μετασχηματισμό της Κύπρου σε κέντρο οικονομίας της περιοχής - τόσο από τον ιμπεριαλισμό όσο και γενικά από τό ξένο κεφάλαιο - υπάρχουν.

Το μόνο "μικρό" εμπόδιο είναι το πολιτικό πρόβλημα. Όμως, αν για τον ιμπεριαλισμό το κλεισίσιμο του Κυπριακού είναι επιτακτική ανάγκη για την παραπέρα εδραίωση-του, για την Κυπριακή κεφαλαιοκρατία και την άρχουσα τάξη γενικά είναι θέμα επιβίωσης. Για να επιβιώσει οικονομικά ο κυπριακός καπιταλισμός, μετά την καταστροφή του '74, δεν υπάρχει άλλος δρόμος. Με 60% του εδάφους, και χτύπημα της γεωργίας και του τουρισμού που αποτελούσαν τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας, πρέπει να γίνει στροφή στην εκβιομηχανοποίηση της οικονομίας και ν' αναπτύχθουν οι υπηρεσίες.

Για να γίνει κάτι τέτοιο όμως η κυπριακή άρχουσα τάξη είχε και έχει ανάγκη τον ιμπεριαλισμό (δάνεια, τεχνολογία, κεφάλαια, προστασία, αγορές). Έτσι η άρχουσα τάξη είναι διατεθειμένη να υποχωρήσει και να ξεπουλήσει το εθνικό θέμα. Ηδη είναι πια γνωστοί και από τις δηλώσεις του κ. Χριστοφίδη - πως τον Φεβρουάριο του '77 η "δι-κοινωνική" ομοσπονδία που υπογράφηκε (Μακάριος-Ντεκιάς) ήταν διζωνική. (2)

Η βιομηχανική επανάσταση γίνεται σε βάρος της εργατικής τάξης και του λαού, ιδιαίτερα τους πρόσφυγες. Ξεκινά από το χτύπημα στο βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων στις συνδικαλιστικές ελευθερίες-τους και γενικά στο λαϊκό κίνημα που είναι δεμένο με χρυσές αλυσίδες, μέχρι το ξεπούλημα του ίδιου του κυπριακού προβλήματος. Η ρεφορμιστική αριστερά (ΑΚΕΛ-ΕΔΕΚ) έχει δώσει κι αυτή τις υπηρεσίες-της στην άρχουσα τάξη.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Εργοστάσιο υποδημάτων στη Λευκωσία.

Με την καταστροφή του '74, όπως έχει αναφερθεί, έχουν γίνει δραματικές αλλαγές στην κυπριακή κοινωνία. Το ξερίζωμα 200,000 προσφύγων και η εγνατάστασή-τους στο 60% της έκτασης της Κύπρου, είχε σαν αποτέλεσμα ν' αυξηθεί η συγκεντρωποίηση στις πόλεις. Απόμα πριν την εισβολή ο αστικός πληθυσμός ήταν σχετικά μεγάλος, γύρω στο 40%.

Η τεράστια μάζα των προσφύγων αποτελεί την πηγή μιας πρώτης τάξης εργατικής δύναμης. Η εκμετάλλευση του δυναμικού αυτού από το κεφάλαιο, είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τον κυπριακό καπιταλισμό. Η προλεταριοποίηση των διαφόρων στρωμάτων έγινε αστραπιαία, σε αντίθεση με το σιγανό ρυθμό που ακολουθούσε προπολεμικά. "Αναφορικά προς τους κοινωνικούς ανασχηματισμούς, είναι δύσκολο να διαχωρισθεί ο παράγων της ανεργίας από τον εκτοπισμό, ο οποίος

έχει προκαλέσει σημαντική αναδιάρθρωση της κοινωνικής δομής". (Μιχ. Σπανός, Υπ. Βργασίας). Χαρακτηριστικός είναι ο αριθμός των αγροτών (που είναι η πλειοψηφία των προσφύγων) που έχει μειωθεί σημαντικά όπως δείχνει ο πίνακας (1)

	1967	1970	1973	1975	1976
Ενεργός πληθυσμός (χιλιάδες)	257.1	269.3	279.7	207.7	204.4
Γεωργία	40%	35.7%	33.6%	21.8%	21.3%
Βιομηχανία	12.4%	13.1%	13.6%	11.9%	13.8%
Οικοδομές	9.1%	9.5%	10.6%	4.2%	5.6%
Βιπόβιο	7.7%	7.5%	8.1%	8.2%	9.1%
Υπηρεσίες	12%	13.3%	4.9%	12.9%	9.5%

Πίνακας (1) Δαϊκή Τράπεζα, 1977.

Από το '67 μέχρι το '73 σημειώνεται μία σταθερή πτώση των ατόμων που ασχολούνται με την γεωργία 33.6% ενώ το 1976 πέφτει στα 21.3%. Παράλληλα το μέγεθος της εργατικής τάξης και των εργαζομένων γενικά μεγαλώνει. Στον πίνακα δεν συμπεριλαμβάνονται οι εργάτες των βάσεων, του εξωτερικού, οι άνεργοι και οι στρατιώτες, που το 1975 αποτελούσαν το 29% του ενεργού πληθυσμού.

Υπολογίζεται ότι το 1975 κάπου 474 βιομηχανικές μονάδες ιδρύθηκαν ή επαναδραστηριοποιήθηκαν, 42 απ' αυτές εργοδοτούν πάνω από 10 άτομα (3). Στο διάστημα 1974-76 ιδρύθηκαν 78 νέες βιομηχανίες και επαναδραστηριοποιήθηκαν 72. Οι βιομηχανίες που ιδρύθηκαν και θα είχαν οικονομικό αντίκτυπο μέσα στο 1977 είναι 124 (4), συνολικών επενδύσεων £13.2 εκατομμύρια. Αναφέρουμε μερικές από τις σημαντικές επενδύσεις:

Rawmattico Plastics Ltd (£250,000), Βιομηχ. μεταλλικών σωλήνων (£250,000), Βιομηχανία χάρτου-Συνεργατισμός (£3 εκατομ.), Βιομηχ. επεξεργασίας λαδιού της ΣΠΕΑ (£800,000), Βιομηχ. Κυπριακών σωλήνων (800,000), ενωμένα Τουβλοποιεία (£600,000), Βιομηχ. κιβωτίων "ΚΟΥΒΑΣ" (£1 εκατομ.), Ναυπηγεία (£850,000), Κυπριακές Δασικές Βιομηχανίες (£2.1 εκατομ.) κ.α

Χαρακτηριστικό είναι, επίσης, και η αύξηση του ποσοστού ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμοποιείται απ' την βιομηχανία, όπως δείχνει ο πίνακας (2):

	Κατανάλωσης ηλεκτρισμού σε εκατομ. KWh	
	Σύνολο	Βιομηχανία % του συνόλου
1973	651.7	201.6 30.9
1974	563.2	172.4 30.6
1975	474.9	166.4 35
1976	537.3	215.5 40

ΠΙΝΑΚΑΣ (2) - ECONOMIC REPORT 1975 Κ.Δ.

Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής για το 1976 αυξήθηκε κατά 25% σε σχέση με το 1975. Μερικοί κλάδοι της βιομηχανίας βρίσκονται σε σταθερή άνοδο όπως:

		1973	1975	1976
Βιομηχανία τσιμέντου	χιλ.μετρικοί τόνοι	451.2	611.5	1,025.5
Βιομηχανία υποδημάτων	εκατομ. ζεύγη	2.0	2.0	3.0
Τσιγάρα	εκατομ.	972.2	1,391.5	2,043.7

Δαϊκή Τράπεζα, 1977.

Οι εξαγωγές το 1976 αυξήθηκαν κατά 89.1% από αυτές του '75 και ξεπέρασαν τα προπολεμικά επίπεδα.

Παράλληλα παρατηρείται ζωηρό ενδιαφέρον από την άρχουσα τάξη για την τεχνική εκπαίδευση. Η παιδεία μπαίνει κι αυτή κάτω από τις νέες ανάγκες του κυπριακού καπιταλισμού. Το βάρος ρίχνεται στην τεχνική εκπαίδευση, ενώ το φαινόμενο των ανέργων επιστημόνων (πτυχιούχων) αποτελεί πρόβλημα. Οι ανάγκες της βιομηχανίας σήμερα και στο άμεσο μέλλον, απαιτούν ειδικευμένους εργάτες που να κατέχουν μια σχετική θεωρία. Έτσι δεν είναι τυχαίο που ιδρύονται συνέχεια τεχνικές σχολές "Μακαρίου του Γ" και που η κυβέρνηση θα διαθέσει £1 εκατομμύριο για την ανέγερση και τον εξοπλισμό τριών τεχνικών σχολών. Στο χρόνο 1973 - 74 ο αριθμός των μαθητών τεχνικών σχολών είχε αυξηθεί κατά 11% ενώ το 1974-75 κατά 21% "Αυτό δείχνει την αναγνώριση και τη σημασία της τεχνικής μόρφωσης και την επάλειψη της προκατάλειψης που υπήρχε ... Τώρα που οι συνθήκες στη βιομηχανία έχουν αλλάξει, είναι επιτακτική ανάγκη για τη βιομηχανία να την προμηθεύουμε με καλά εκπαιδευμένους τεχνίτες" (Ν. ΧατζηΝικόλας του Υπουργείου Παιδείας). (5). Ηδη στο Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο το 1975-76 λειτούργησε ειδική σειρά μαθημάτων "θεωρία και πρακτική της βιομηχανίας υποδημάτων" για τεχνικούς, με εξετάσεις στο τέλος. Παρόμοιες σειρές μαθημάτων προγραμματίζονται και για άλλους κλάδους. Κατά τον εμπειρογνώμονα του ΟΗΕ στην Κύπρο "...Η δημιουργία ημι-ειδικευμένου και ειδικευμένου εργατικού δυναμικού είναι πολύ σπουδαία, στην προσπάθεια να περιοριστεί η τάση να διεκδικούνται αυξημένα μεροκάματα ..."(6)

ΕΜΕ, ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΣ

Εξετάζοντας την οικονομική (και την πολιτική) κατάσταση είναι αδύνατο να μην αναφερθούμε στους δύο γίγαντες της κυπριακής οικονομίας με έντονη παρουσία στην πολιτική σκηνή. Το συγκρότημα των εταιρειών ΕΜΕ αποτελεί τον κύριο μοχλό για την επαναδραστηριοποίηση και την επέκταση της οικονομίας της Κύπρου. Το συγκρότημα της ΕΜΕ το "χάρισε"

"The only trouble in Cyprus is
the trouble people take to please you."

CYPRUS
means business

Available investment programs initiated by the Government of Cyprus means ever-growing opportunities for businessmen interested in quality products made by the island. The following products are currently available or can be produced in accordance to customer's own specifications:-

Ready-made clothing and other textiles
Fashion and casual footwear
Travel goods - suitcases, handbags, travel bags
Boxes and cartons
Plastic products
Furniture
Cosmetics and perfumes
Wood products and chipboard
Canned fruit, vegetables and citrus juices
Confectionery and biscuits
and a variety of other items

Δύο διαφημίσεις στην FINANCIAL TIMES II/3/76, εφημερίδα των Άγγλων κεφαλαιοκρατών. Αριστερά είναι του ΚΟΤ με τίτλο "Η μόνη φασαρία στην Κύπρο είναι η φασαρία που μπαίνει ο κόσμος για να σας ευχαριστήσει". Δεξιά μια άλλη με τίτλο "Κύπρος σημαίνει Μπίζνες".

το 1960 το συγκρότημα Μπόδοσκη στον εκπρόσωπο της Ελληνικής κοινότητας, την εκκλησία (μέσω του Μπακάρου) αφού η τελευταία ανάλαβε να πληρώσει τα χρέη του που ξεπερνούσαν τα £2 εκατομμύρια. Η ΕΜΕ σήμερα αποτελείται από αριθμό αδελφών εταιρειών (μεταλλευτικές επιχειρήσεις χρωμίου, τσιμέντα, ΚΕΘ κ.ά.). Το 1975 κλείει συμφωνία με την Καναδέζικη εταιρεία Νοράντα για γεωφυσικές και γεωλογικές έρευνες για ανεύρεση νέων κοιτασμάτων. Σε περίπτωση ανεύρεσης, η "εκμετάλλευση των μεταλλευμάτων θα είναι από κοινού" (7).

Το συγκρότημα ΕΜΕ έχει κλείσει συμφωνία με την Γιαπωνέζικη Εταιρεία Hitachi για την ίδρυση εργοστασίου στην Κύπρο, παραγωγής ραβδεπαφικών τηλεφωνικών κεντρών. Γι αυτό το σκοπό ιδρύεται το 1975 η εταιρεία HELLENIC HITACHI (40% Ιάπωνες, 40% ΕΜΕ, 20% κοινό). Κύπριοι επήγαν στην Ιαπωνία για τεχνική κατάρτιση. Υπάρχουν μάλιστα και σχέδια για μελλοντική επέκταση σε τομείς όπως, η συναρμολόγηση φυγείων, τηλεοράσεων, ραδιοφώνων κλπ. Φυσικά στόχος είναι η αγορά των γειτονικών χωρών, κύρια για εξαγωγή προϊόντων σχετικά φηλης τεχνολογίας. Το συγκρότημα ΕΜΕ ιδρύει την δική-του τράπεζα σε συνεργασία με την Τράπεζα Αμερικής (20%) το 1976. Μια άλλη πρωτοβουλία της ΕΜΕ είναι και η ίδρυση εργοστασίου παραγωγής θειϊκού οξέος και σε συνέχεια εργοστάσιο λιπασμάτων συνολικής επένδυσης £10 εκατομ.

Ο συνεργατισμός είναι "ένα χταπόδι, με πλοκάμια σε κάθε τομέα της οικονομίας, ο συνεργατισμός είναι μία οικονομία μέσα στην οικονομία, μία δεύτερη κυβέρνηση σχεδόν ... Καθόλου παράξενο που ο δυναμικός διευθυντής-του κ. Αζίνας, προκαλεί εξ' όσου θυμασμό, μίσος και φόβο" (8). Ο συνεργατισμός είχε αναλάβει τη διάθεση του μηνιαϊκού προσφυγικού επιδόματος (περίπου \$96 για τετραμελή οικογένεια) από την κυβέρνηση, όπως και τη δανειοδότηση των προσφύγων από μέρους της κυβέρνησης. Ανάμεσα στις νέες επενδύσεις του συνεργατισμού είναι και η ανέγερση μεγάλου βιομηχανικού συγκροτήματος στην Πάφο, \$48 εκατομμύρια.

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η όλη αυτή προσπάθεια του γρήγορου σπησίματος του κυπριακού καπιταλισμού είναι αδύνατη χωρίς την στήριξη του ιμπεριαλισμού και χωρίς την τέλεια ροσαρμολγή του κράτους με τις ανάγκες των κεφαλαιουκρατών.

Η Κύπρος παίρνει το μεγαλύτερο ποσοστό Αμερικάνικης βοήθειας απ' όλες τις χώρες του κόσμου, με βάση το κατά κεφαλή εισόδημα. Η Κύπρος πήρε στα 3 χρόνια μετά την εισβολή Αμερικάνικη βοήθεια ύψους \$85 εκατομμύρια (περίπου £35.2 εκατομμύρια) (9).

Οι προσφυγικοί συνοικισμοί χτίζονται με αμερικάνικη βοήθεια. Η διευθέτηση του στεγαστικού προβλήματος ήταν από τα πρώτα μέληματα της άρχουσας τάξης και του ιμπεριαλισμού. Η Ελλάδα είναι η δεύτερη χώρα που προσφέρει οικονομική βοήθεια.

Τον Αύγουστο του '76 υπογράφηκε συμφωνία Κύπρου - Δ. Γερμανίας για δάνειο 10 εκατομ. μάρκων, που θα χρησιμοποιήσει η Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως για την ίδρυση βιομηχανικών γεωργικών μονάδων μεσαίου μεγέθους. Για το δρόμο Λευκωσίας - Λεμεσού δόθηκε στην Κυβέρνηση δάνειο \$10 εκατομμύρια από τη Διεθνή Τράπεζα και \$3,5 εκατομμ. από το Κουβέϊτ. Το δεύτερο στάδιο της συμφωνίας σύνδεσης Κύπρου ΒΟΚ (10) περιέχει ευνοϊκά σημεία για τα πρώτα βήματα της "καλπάζουσας" Κυπριακής οικονομίας. Οι χώρες της ΒΟΚ φαίνεται να έδειξαν κατανόηση!

Το κράτος αναλαμβάνει από μέρος των κεφαλαιουκρατών να προχωρήσει στις αναγκαίες δομικές αλλαγές, να προσφέρει τα κατάλληλα κίνητρα και τις διευκολύνσεις για πάρα πέρα δραστηριοποίηση της "ιδιωτικής πρωτοβουλίας" και την προσέλκυση ξένων επενδύσεων. "Υπάρχουν αξιόλογοι ευκαιρίες διά ξένας επενδύσεις, ιδιαίτέρως εις τον τομέα της μεταποιησέως και του τουρισμού. Οι ξένοι Οίκοι οι οποίοι ενδιαφέρονται ... θα εύρουν εδώ έννοϊκον δι' επιχειρήσεις κλίμα, μίαν θερμην υπολοχην και πεδόν αμειπτικον δια τας επενδύσεις-των προς αρμοβαλον όφελος". (11) (οι υπογραμμίσεις δικές-μου).

Ένα από τα βασικά σημεία της βιομηχανικής πολιτικής είναι "Η μεγαλύτερα συμμετοχή του κράτους εις νέας βιομηχανικές επενδύσεις, εν συνεργασία μετά του ιδιωτικου τομέως, εκεί όπου οι ιδιώται επιχει-

ρηματίζονται παρουσιάζονται απρόθυμοι ν' αναλάβουν μόνοι-των τοιαύτως επενδύσεις ή όταν πρόκειται περί μεγάλων επενδύσεων επεξεργασίας πρώτων υλών..." (12). Δημιουργούνται βιομηχανικές περιοχές, ελεύθερες ζώνες εμπορίου και βιομηχανίας. Για την αποδοτικότερη λειτουργία των βιομηχανικών μονάδων, ιδρύεται το Ινστιτούτο τυποποίησης και ελέγχου ποιότητας. Το σχέδιο εγγύησης εξαγωγών, προβλέπει κυβερνητική κάλυψη στους εξαγωγείς μέχρι και 90% της αξίας των προϊόντων. "Τα συγκεκριμένα κίνητρα δια των οποίων ελπίζεται να πραγματοποιηθεί η ανάκαμψή της οικονομίας... Εξικονούνται από της εκτελέσεως ανάγκαιων έργων υποδομής, της παροχής πιστώσεως, φορολογικών κινήτρων δι επενδύσεις, εξαγωγας, προσέλκυσιν κεφαλαίων εκ του εξωτερικού κλπ. μέχρι της παροχής εγγυήσεως δια τραπεζικής πιστώσεως κ.ο.κ." (13)

Ένας από τους βασικότερους στόχους της άρχουσας τάξης - μέσα στα πλαίσια μετατροπής της Κύπρου σε οικονομικό κέντρο είναι η βιομηχανία μεταποίησης βαρέων και μεγάλου μεγέθους βιομηχανικών ειδών, που προορίζονται για τις αγορές της Μ. Ανατολής και Αφρικής. Εκτός από το παράδειγμα του εργοστασίου HELLENIC HITACHI, είναι και η αυτοκινητοβιομηχανία KMC (Καΐσης). Η KMC συμβλήθηκε με τις γνωστές εταιρείες DENNIES και CHRYSLER INTER. για την κατασκευή φορτηγών και λεωφορείων. Πολύ σύντομα η KMC αναμένεται να βάλει σε λειτουργία εργοστάσιο για την κατασκευή αγγλικών σπόρ αυτοκινήτων μάρκας CLAN, που θα εξάγονται στην Αγγλία.

Οι προσανατολισμοί της κυβέρνησης είναι δημιουργία βιομηχανικών φηλής αποδοτικότητας και τεχνολογίας και βιομηχανιών που υποκαθιστούν εισαγωγές κατανάλωτων αγαθών.

Για να μπορέσει όμως η άρχουσα τάξη να προχωρήσει στα σχέδια-της και να συνεχίσει την "βιομηχανική επανάσταση", χρειάζεται να κρατήσει τους μισθούς στο κατώτατο όριο. Το χαμηλό κόστος παραγωγής είναι από τις βασικές προϋποθέσεις για κάτι τέτοιο, για να μπορούν τα προϊόντα των κεφαλαιοκρατών να είναι συναγωνίσιμα στις ξένες αγορές. Απαράιτη επίσης, είναι και η χαλιναγώγηση του εργατικού κινήματος για να μπορέσει να συνεχίσει ανερόχλητα η παραγωγή και να προσελκύσει το ξένο κεφάλαιο. Γιατί το ξένο κεφάλαιο δεν επενδύει σε χώρες που οι εργάτες διεκδικούν μαχητικά τα δικαιώματά τους (απεργίες, καταλήψεις εργοστασίων κλπ.). "Δέον να τονισθεί ότι ο βασικός στόχος της αναζωογονήσεως της οικονομίας και της δημιουργίας ενός αρραγούς οικονομικού μετώπου δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί άνευ της διατηρήσεως σταθερας εργατικής ειρήνης" (14).

Η άρχουσα τάξη χρησιμοποιεί έντεχνα το εθνικό θέμα για να καθηποτάξει ιδεολογικά την εργατική τάξη στις ανάγκες του κεφαλαίου. Κάτω από τα συνθήματα του "μακροχρόνιου αγώνα" - που άλλοτε διακηρύσσει πως τον άρχισε κι άλλοτε πως θα αρχίσει - τον "αγώνα εθνικής επιβίωσης" και της "ενότητας όλων των τάξεων" προσπαθεί ν' αποπροσανατολίσει την

εργατική τάξη από ^{κάθε} Αξιακή τοποθέτηση του λεγόμενου εθνικού θέματος. Στην ουσία όμως, με τα συνθήματα αυτά, κρύβει πίσω-τους τον αγώνα της ανάπτυξης της ίδιας της κεφαλαιοκρατικής τάξης, τον αγώνα επιβίωσης-της σαν εκμεταλλεύτριας τάξης στους ώμους της εργατικής τάξης και του λαού. Από την άλλη η άρχουσα τάξη προσπαθεί με νόμιμα μέσα να κατοχυρώσει την βιομηχανική "ειρήνη", ναποφύγει την ταξική σύγκρουση, σε περίπτωση που τα συνθήματα-της θα αποδειχθούν σαλινούφουσες. Ο κώδικας βιομηχανικών σχέσεων είναι ακριβώς οι αλυσίδες στα χέρια του εργατικού κινήματος. Οι ίδιες οι συντεχνίες γίνονται αστυνομικοί της κεφαλαιοκρατίας μέσα στο εργατικό κίνημα: "Δεδομένου ότι αι ανεπίσημοι απεργίαι είναι καταδικαστέαι κατά την διάρκεια ισχυούσης συμβάσεως η ενδιαφερόμενη ομοσπονδία/Συντεχνία θα λαμβάνει τα κατά την κρίση-της δέοντα μέτρα προς τερματισμό της απεργίας" (15).

Τόσο στο ιδεολογικό όσο και στο συνδικαλιστικό τομέα η ηγεσία της ρεφορμιστικής αριστεράς του ΑΚΕΛ και της ΕΔΕΚ (που ακολουθεί με τεχνάσματα) παίζουν αντικειμενικά το παιχνίδι της άρχουσας κεφαλαιοκρατικής τάξης. Με συνθήματα όπως "προέχει ο εθνικαπελευθερωτικός αγώνας" ή "πρώτα η Κύπρος και μετά Σοσιαλισμός" καλλιεργούν την ιδεολογία του αταξικού στην εργατική τάξη και τις αυταπάτες πως μια μερίδα "καλών κεφαλαιοκρατών" διεξάγουν τον αγώνα για "ΛΕΥΤΕΡΙΑ".

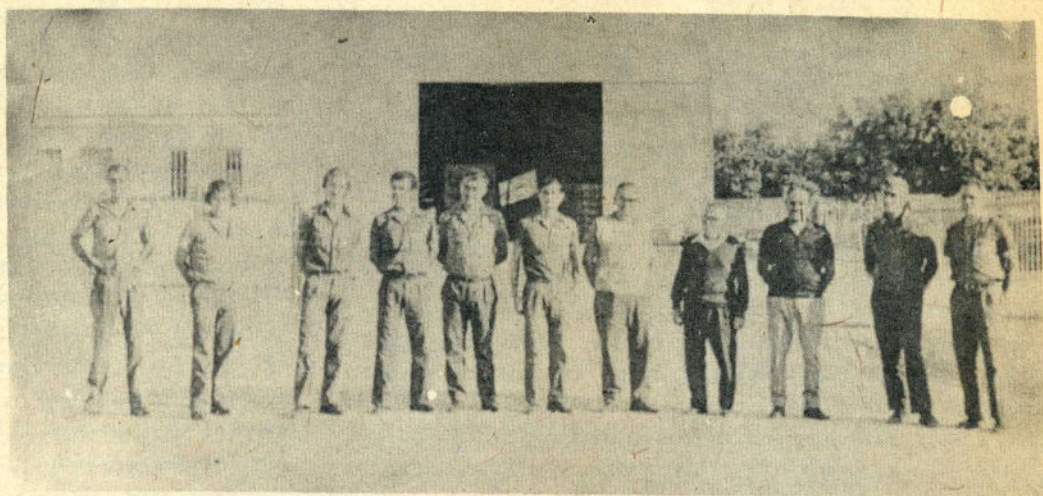
Στο συνδικαλιστικό κίνημα, η ηγεσία της ΠΕΟ εμφανίζεται περισσότερο ένας από τους οικονομικούς σύμβουλους της αστικής τάξης παρά, ο υπερασπιστής των συμφερόντων της εργατικής τάξης που αφαιμάσσεται με "δόσεις". Καμμία ουσιαστική διαφορά δεν υπάρχει, από την σοσιαλδημοκρατική πολιτική της ηγεσίας των Τρέντ Γιούνιους (Συντεχνίες) στην Αγγλία, απ' αυτή που ακολουθεί η ηγεσία της ΠΕΟ.

Η βιομηχανική επανάσταση στην Κύπρο συμβαδίζει με το σταδιακό, ανοιχτό πια, ξεπούλημα της Κύπρου και την διζωνική δοχοτόμηση-της.

Σημειώσεις:

- (1) "Ο Φασισμός και η 4η Αυγούστου", Ν. Φυμίου.
- (2) "Φιλελεύθερος" Τρίτη 8/11/1977
- (3) "Έρευνα Βιομηχανικής Παραγωγής 1975" σ.6
- (4) Υπουργείο Βιομηχανίας
- (5) "Cyprus-to-day", τ.15 1977
- (6) "Cyprus Industrial Journal" τ.1 αρ.2 σ.26
- (7) "Οικονομικός Ταχυδρόμος", 12/2/2976 σ.76
- (8) "Εκδόμιστ", 27/8/77 σ.50
- (9) "Σημερινή" 1/3/77 (Δηλώσεις Σάββου Βανς)
- (10) "Cyprus Industrial Journal" τ.2 αρ.9 σ.194
- (11) "Υπουργός Βιομηχανίας κ. Πιερίδης, προσφωνώντας το συνέδριο "Η Κύπρος ως οικουμενικό κέντρο" 23/11/77
- (12) "Οικονομικ. Ταχυδρ." (το ίδιο) σ.24 Μ.Κολοκασίδης.
- (13) " " " " " σ.16 Α.Πατσάλλης
- (14) Ομιλία Α.Πατσάλλη στη Βουλή 22/2/77 σ.36
- (15) "Κώδιξ Βιομηχανικών Σχέσεων" 1977 σ.5 παρ.6

Απο την απέργια στην Κόλα-Κόλα Λεμεσου το
Φθινόπωρο του '76.

στόχου εξαρτάται τόσο απο τους ίδιους τους Κύπριους
καπιταλιστές, όσο και απο τις διαθέσεις των ιμπερια-
λιστών. Τι είδος αντίδραση μπορούμε να περιμένουμε
απο το εργατικό κίνημα;

σοφοκλή ρουσου

**γενικές προοπτικές
για το εργατικό κίνημα**

ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ

Οι τελευταίες δεκαετίες δεν έχουν να επιδείξουν
εργατικούς αγώνες που ξεχωρίζουν, εκτος απο μερικα
τυχαία σύντομα απεργιακα ξεσπάσματα. Ιδιαίτερα μετα
το '74 που οι συνθήκες δουλειας και ζωης του μεσου
Κύπριου εργάτη ήταν πραγματικά άσχημες.

Η εργατική τάξη δέχθηκε να περάσει στους ώμους
της τις επιπτώσεις απο την κρίση του '74 μια κρίση
που η ίδια δεν είχε ευθύνη.

Ολα τα φαινόμενα δείχνουν ότι η άρχουσα τάξη
έχει ξεπεράσει την οικονομική πλευρα της κρίσης -
τουλάχιστον παροδικα - και έχει επιδοθει σε μια άνευ
προηγούμενου οικονομική δραστηριότητα με επίκεντρο
την βιομηχανία. Οι εκπρόσωποι-της έχουν κάμει καθα-
ρους τους στόχους-της. Να μετατρέψουν την Κύπρο σε
οικονομικό κέντρο της περιοχής. Η επιτυχία αυτου του

ΑΡΧΟΥΣΑ ΤΑΞΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΜΙΣΘΟΙ

Για να μπορέσει η άρχουσα τάξη να φέρει σε
πέρας τους στόχους που έχει βάσει, χρειάζεται οπωσδή-
ποτε την υπακοή και συνεργασία του εργατικού κινήμα-
τος. Στον στίβο του οικονομικού συναγωνισμού τα προ-
ϊόντα που πασάγονται στην Κύπρο έχουν να αντιμετωπί-
σουν προϊόντα άλλων χωρων που πολλές φορές υπερέχουν
σε τεχνολογική ανάπτυξη. Βέβαια η απόσταση της Κύπρου
απο την Κίση Ανατολη της δίνει μια υπεροχή. Οπως επί-
σης και η σχέση των Κυπρίων καπιταλιστών με τις αγο-
ρες της Μέσης Ανατολης. Ομως για να μπορέσουν να
κυριαρχήσουν και να διατηρήσουν την κυριαρχία-τους
στις αγορες χρειάζονται φτηνα και καλα προϊόντα. Γι
αυτο το λόγο οι χαμηλοι μισθοι είναι βασικός όρος
για να πετύχουν στους στόχους-τους. Οι χαμηλοι
μισθοι χρειάζονται για να μπορούν να διατίθενται
τα προϊόντα φτηνα και για την γρήγορη συσσώρευση
κεφαλαίου που θα επιτρέψει την αγορά μηχανημάτων
για την ανάπτυξη του τεχνολογικού επιπέδου. Οσο
απορα το ξένο κεφάλαιο -που η άρχουσα τάξη προσπαθει
να προσελκύσει- δεδομένου ότι οι άλλες προϋποθέσεις
υπάρχουν, θέλει την κατέλληλη σιγουρια ότι θα έχει
ψηλα και σίγουρα κέρδη έτσι που να προτιμήσει την
Κύπρο σαν οικονομική-του βάση. Σε απλή γλώσσα, αυτο
σημαίνει υπάκουο και ελεγχόμενο εργατικό κίνημα και
χαμηλοι μισθοί.

Η άρχουσα τάξη έχει συνειδητοποιήσει πολυ καλα
τον ρόλο που παίζουν οι χαμηλοι μισθοι στην επιτυχία

των στόχων-της. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια μπαίνει και ο "βιομηχανικός κώδικας". Με τον τρόπο αυτό χρησιμοποιείται την ηγεσία της εργατικής τάξης σαν χωροφύλακες των εργατών. Η ηγεσία της εργατικής τάξης από την πλευρά-της έχει δεχτεί να παύσει αυτό το ρόλο. Η ηγεσία της ΣΕΚ είναι προσανατολισμένη προς το καπιταλιστικό σύστημα και φυσιολογικά ο ρόλος-της μέσα σε πλαίσια καπιταλιστικά, είναι ο ρόλος του μεσάζοντα ανάμεσα στο κεφάλαιο και στους εργάτες. Αγώνες εργατικοί που στάση σημερινά πλαίσια έχουν αντικαπιταλιστική δυναμική μια και στρέφονται ενάντια στην πολιτική της άρχουσας τάξης, βάζουν σε κίνδυνο την ύπαρξη της ίδιας της ηγεσίας. Η ηγεσία της ΠΒΟ παίζει τον ίδιο ρόλο επειδή οι πολιτικοί στόχοι του ΑΚΕΛ, που ελέγχει την ΠΒΟ, είναι η διατήρηση του καπιταλισμού μέχρι σε κάποιο στάδιο.

Κάθε ταξική σύγκρουση που στρέφεται ενάντια στην πολιτική της άρχουσας τάξης έχει δυναμική που βάζει σε κίνδυνο τον καπιταλισμό. Δεδομένου ότι πολιτική της ηγεσίας δεν είναι η πτώση του καπιταλισμού, φυσιολογικά πρέπει να περιμένουμε ότι τόσο ο ρόλος της ηγεσίας της ΣΕΚ όσο και της ΠΒΟ πρέπει να είναι ρόλος χωροφύλακα, μήπως και οδηγηθούμε σε ταξική σύγκρουση.

Τι σημαίνει στην πράξη;

Τά αιτήματα που θα προωθούνται θα είναι αυτά που είναι εξώφθαλμα άδυνα και δεν μπορούν να καταπιστευτούν. Η διαδικασία που θα ακολουθήσει η συντεχνία θα είναι οι γραφειοκρατικές μακρόχρονης συζητήσεις. Παράδειγμα είναι το πως προωθούνται τα αιτήματα των κυβερνητικών εργατών, που μετά από μακρόχρονη διαδικασία κατέληξε στο σημείο να αρχίσει έρευνα από "ειδικούς" για τους μισθούς στον ιδιωτικό τομέα. Αν βρεθεί ότι "αδικούνται" οι κυβερνητικοί εργάτες, τότε σημαίνει μια ακόμη μακρόχρονη διαδικασία για να καταλήξει στο ποσο της αύξησης.

Κάθε αγώνας που θα γίνεται γιατί δεν θα υπάρχει άλλη διέξοδος θα εξειδικεύεται, θα περιορίζεται στα πιο στενά πλαίσια και θα αγαλλεται όσο το δυνατό πιο γρήγορα, μόλις φανεί ότι πέρνει διαφορετική δυναμική ή δημιουργεί καταστάσεις γενικοποίησης. Παράδειγμα είναι η τελευταία απεργία των καθαριστριών που ανακαλύφθηκε μόλις άρχισε να παίρνει κάποια γενική μορφή (οι καθαρίστριες που κατέβηκαν σε απεργίες συμπράστασης άρχισαν να βάζουν μπροστά και τα δικά-τους αιτήματα) και πριν οι καθαρίστριες κερδίσουν την επαναφορά τους στους τόπους που δούλευαν προηγούμενα.

Κάθε ανεπίσημος αγώνας θα κτυπιέται. (Σύμφωνα με τον βιομηχανικό κώδικα οι ηγεσίες των συντεχνιών ανέλαβαν την υποχρέωση να πέρνουν τα κατάλληλα μέτρα για το κτύπημα του αγώνα).

Οι συντεχνίες θα γραφειοκρατικοποιηθούν περισσότερο για να μπορούν να ελέγχουν καλύτερα και θα πρέπει να περιμένουμε και ένα είδος "κάθαρσης" από τους αγωνιστές εργάτες.

ΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

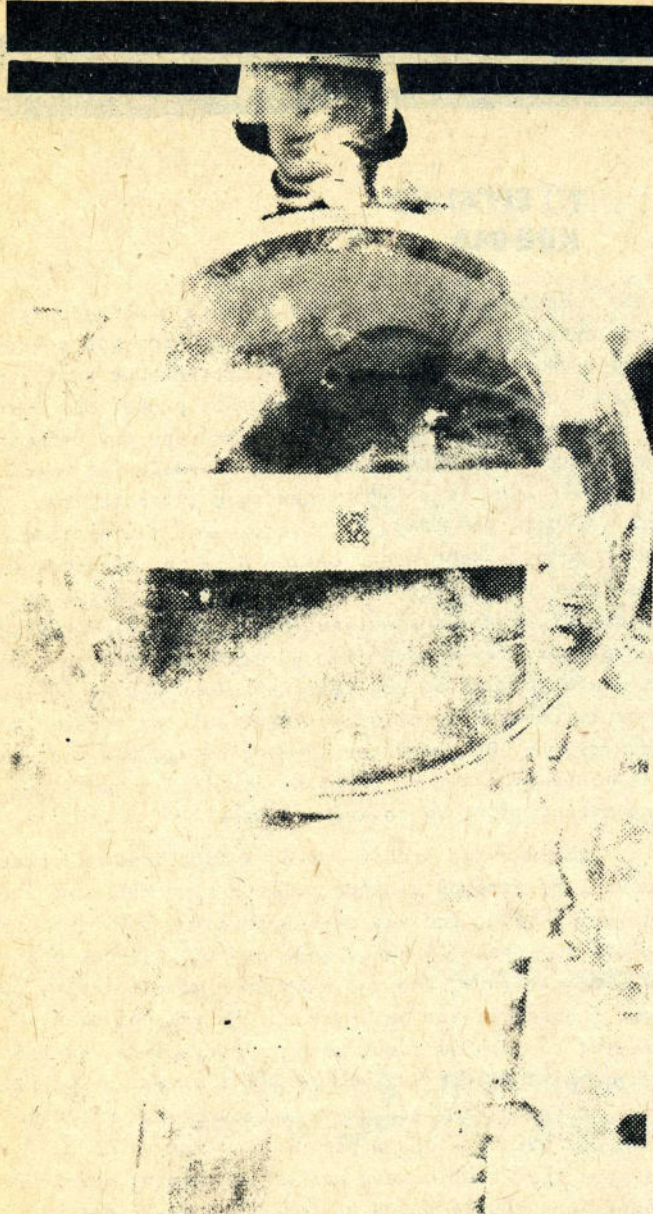
Παρόλο που μέσα σε τέτοια πλαίσια ελέγχου από την ηγεσία και με βάση το χαμηλό επίπεδο του εργατικού κινήματος, δεν θα πρέπει να περιμένουμε εκρήξεις αγώνων στο άμεσο μέλλον. Οι χαμηλοί μισθοί όμως και η συνεχής άνοδος των τιμών, θα εντείνουν την υποκωφή αναταραχή που υπάρχει σήμερα. Η αδυναμία της ηγεσίας να δώσει λύση θα οδηγήσει αρκετούς αγωνιστές στην αμφισβήτηση του ρόλου της ηγεσίας και του παραδοσιακού τρόπου διεκδίκησης, δηλαδή μέσω της ηγεσίας. Θα αρχίσουν να κοιτάζουν για νέους τρόπους. Δίχως να μπορούμε να πούμε με σιγουριά, πρέπει όμως να περιμένουμε αυτή την αμφισβήτηση να ξεσπά σε κάποιου είδους αγώνα απομονωμένου και εξειδικευμένου που θα συναντά την αντίδραση της άρχουσας τάξης και της ηγεσίας των συντεχνιών. Οι σποραδικοί αγώνες θα παίζουν τον ρόλο παραδείγματος που θα σπρώχνει και άλλα τμήματα της εργατικής τάξης να το ακολουθήσουν.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αγώνες αυτοί αντικειμενικά θα στρέφονται τόσο ενάντια στην πολιτική της άρχουσας τάξης όσο και στην ηγεσία των συντεχνιών θα είναι πάρα πολύ δύσκολοι, τόσο στο να αρχίσουν όσο και να πετύχουν. Από την άλλη όμως αυτή η αιχμηρότητα και η δυσκολία-του θα γεννά και θα χαλυβώνει αγωνιστές που δεν θα έχουν ψευδαισθήσεις, ούτε για την άρχουσα τάξη ούτε για την ηγεσία των συντεχνιών και των ρεφορμιστικών κομμάτων. Κάμνοντας μια πρόβλη στο όχι και τόσο άμεσο μέλλον μπορούμε να δούμε αυτούς τους σποραδικούς και απομονωμένους αγώνες να αποτελέσουν την βάση του κινήματος. Οι αγωνιστές που θα ξεπετιούνται από τους πρώτους αγώνες θα αποτελέσουν την ραχοκοκκαλιά των πιο μαζικών και δυναμικών αγώνων.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια ο ρόλος των αγωνιστών - είτε είναι οι ίδιοι εργάτες είτε αγωνίζονται για τα συμφέροντα της εργατικής τάξης - είναι πολύ σημαντικός. Το πόσο δύσκολοι είναι αυτοί οι αγώνες, εκφράστηκε πιο πριν. Οι αγωνιστές χρειάζεται να ρίψουν όλο το βάρος για να κινητοποιήσουν, να υποστηρίξουν (ηθικά, οικονομικά, δημιουργώντας επιτροπές συμπράστασης, εξαπλώνοντας τον αγώνα, προσφέροντας την πολιτική καθοδήγηση, νέους τρόπους αγώνα και άμεση συμμετοχή σ' αυτά) να γενικοποιήσουν τον αγώνα μεταφέροντας το μήνυμα σε πιο πλατιά τμήματα της εργατικής τάξης. Οι εργάτες που θα βρίσκονται στον αγώνα, θα χρειάζονται την όσο το δυνατό πιο πλατιά υποστήριξη για να κερδίσουν. Πρέπει να έχουμε σίγουρο ότι θα την έχουν.

Κάθε αγώνας που κερδίζετε είναι μια νίκη. Στην περίπτωση-μας κάθε αγώνας που θα γίνεται μέσα στα πλαίσια που περιγράψαμε θα είναι πολλές νίκες.

Γερμανος αστυνομικος με αντιδιαδηλωτικη εξαρτηση. Η τρομοκρατία του κεφαλαίου!

ρωτη ηλια

Δ. ΓΕΡΜΑΝΙΑ : **ΚΡΑΤΙΚΗ** **ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ**

μια συμβολη στην
κατανοση του φαινομενου

Τό άρθρο αυτό δέν ἔχει σκοπό νά προχωρήσει σέ μιά ἐμπεριστατωμένη ἀνάλυση τοῦ φαινομένου τῆς τρομοκρατίας στήν Δ. Εὐρώπη - Ἰαπωνία, οὔτε νά συνηγορήσει ὑπέρ τῶν "τρομοκρατῶν". Ἐρχεται νά ἐκφράσει τήν ἀπογοήτευση ὅσον ἀφορᾷ τόν Ἑλληνικό τύπο πού δίνει ἐξετάσεις "καλῆς διαγωγῆς" στόν Καραμανλή πού ρίχνει 4 χρόνια φυλάκιση σέ ἀναρχικούς καί ἄλλους. Τό γεγονός ὅτι ἡ ἐξατομικευμένη βία καί ἡ κήρυξη τῆς ἐπανάστασης κατά τῆς καπιταλιστικῆς τυρρανίας στό ὄνομα τοῦ προλεταριάτου καί παρά τή θέληση του, λόγω τῆς πολιτικῆς του ἀποχαλνώσης, εἶναι πράξεις καταδικαστέες. Μέ τήν προσωποποίηση τῆς αστικῆς τάξης στό ὄνομα τοῦ Σλάγιερ ἢ ὁποιοῦ-δήποτε ἄλλου ἐκφραστή τῆς καπιταλιστικῆς βίας καί ἐκμετάλλευσης, ὁ ἀγῶνας ἐναντία στήν ἀλλοτροίωση τοῦ προλεταριάτου ἀπό τήν ἀστική τάξη δέν προχωρεῖ οὔτε ἓνα ἐκατοστόμετρο.

Αὐτό ὅμως δέν σημαίνει καθόλου ὅτι πρέπει νά ἀποφύγουμε ἔστω καί μιά ἐκ τοῦ προχείρου πολιτική ἀνάλυση ὥστε νά ξέρουμε σέ τελευταία ἀνάλυση μέ ποιόν εἴμαστε ἀλληλέγγυοι, ἐναντία σέ ποιόν.

Γιατί λοιπόν τό φαινόμενο αὐτό νά παρατηρεῖται μέ τόση οξύτητα στές ἀναπτυγμένες βιομηχανικές χώρες καί ἰδιαίτερα στή Δ. Γερμανία, ὅσον ἀφορᾷ τόν Εὐρωπαϊκό χῶρο; (Γιά τήν Ἰαπωνία οἱ συνθήκες εἶναι διαφορετικές, ἔτσι προτιμώτερο νά περιοριστοῦμε στόν Εὐρωπαϊκό χῶρο καί ἰδιαίτερα στήν Δ. Γερμανία.)

Μιά σύντομη, στό μέτρο τοῦ δυνατοῦ, ἱστορική ἀναδρομή τῆς Δ. Γερμανίας μπορεῖ νά βοηθήσει στήν κατανόηση τοῦ φαινομένου τοῦ ἀναρχισμοῦ σάν πολιτικοῦ ρεύματος καί τῆς τρομοκρατίας σάν πολιτικοῦ ὄπλου γιά τόν ἐξαναγκασμό σέ ὑποχώρηση τῆς ἀστικῆς τάξης.

Ἀπό τές ἀρχές τοῦ 20ου αἰῶνα, περίοδο πού χαρακτηρίζει τήν ἱμπεριαλιστική παρακμή τοῦ καπιταλισμοῦ, τήν ἀδυναμία τοῦ κεφαλαίου νά ἀντεπεξέλθει στές τρομερές ἐσωτερικές του ἀντιφάσεις (συσσώρευση τοῦ κεφαλαίου, ὀριακή πτώσις τοῦ κέρδους) χωρῆς νά παρασύρει τές μάζες τῶν μισθωτῶν σκλάβων τοῦ κεφαλαίου στά παγκόσμια ἱμπεριαλιστικά σφαγεῖα, τό Γερμανικό προλεταριάτο, εἶναι τό πιό ἰσχυρό, συγκεντρωμένο κι ὀργανωμένο προλεταριάτο τοῦ κόσμου, κάτω ἀπό τήν σημαία τῆς 2ης Διεθνούς. Ἡ ἱστορική χρεωκοπία τῆς Διεθνούς Σοσιαλδημοκρατίας μέ κύριο ἐκπρόσωπο τόν Κόουτσκι, πού ἀντί στές ἀρχές τοῦ αἰῶνα νά ἐκμεταλλεῖται τές ἐνδο-ἱμπεριαλιστικές ἀντιφάσεις ὀδηγεῖ τό Γερμανικό προλεταριάτο στήν σφαγή τοῦ 1ου Παγκ. ἱμπ. πολέμου, τασσόμενη μέ τό μέρος τῆς Γερμανικῆς ἱμπεριαλιστικῆς ἀστικῆς τάξης προβάλλοντας τά "Σοσιαλ-πατριώτικα" τῆς συνθήματα καί ἐπαγγελλόμενη τά ἀγαθά τῆς ἀνάπτυξης τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τά ὅποια θά ἀπολάμβανε τό Γερμανικό προλεταριάτο μετά τό τέλος τοῦ πολέμου. Ἡ ἱστορική χρεωκοπία τῆς 2ης Διεθνούς δέλχνει καθαρά στούς ἀρχηγούς τῆς πρώτης νικηφόρας Σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης στόν κόσμο, στούς μπολσεβίκους καθοδηγητές τοῦ Ρωσικοῦ προλεταριάτου τήν ἀνάγκη, γιά τήν δημιουργία τῆς 3ης Διεθνούς σάν καθοδηγητῆς τῆς ταξικῆς πάλης στό Πα-

γκόσμιο επίπεδο. Παρ' όλες τές προσδοκίες τής Μπολσεβίτικης φρουράς για τό εξέσπασμα τής Σοσιαλιστικής επανάστασης και στές άλλες χώρες τής Εύρωπης ιδιαίτερα στην 'Αγγλία και Γερμανία, μόνο δρόμο για τήν βιωσιμότητα τής Ρωσικής επανάστασης, ή όποια δέν ήταν παρά ή άπαρχή ("πρελούδιο", σύμφωνα μέ τόν ίδιο τόν Λένιν) τής Παγκόσμιας Σοσιαλιστικής 'Επανάστασης, "Υστερα από μία πρώτη φάση ανάκαμψης και επαναστατικής οξυμένης τής ταξικής πάλης που χαρακτηρίζει τήν περίοδο άμέσως μετά τόν 1ον Παγκ. πόλεμο τό Γερμανικό προλεταριάτο ήττάται (1918-1925) χάνοντας και τούς μεγάλους επαναστάτες άρχηγούς του, Ρόζα Λούξεμπουργκ και Κάρλ Λύμπνεχτ.

Τό Γερμανικό προλεταριάτο δέχεται έτσι τήν δεύτερη σοβαρή του ήττα.

Στήν συνέχεια, μετά τόν θάνατο του Λένιν και τόν γραφειοκρατικό έκφυλισμό τής 3ης Διεθνούς, τής όποίας έκφραστής είναι ό Στάλιν. Τό παγκόσμιο προλεταριάτο οδηγείται από ήττα σε ήττα, παρατείνοντας τεχνικά τόν χρόνο ζωής του καπιταλιστικού συστήματος.

Μέ τές θεωρίες τής "είρηνικης συνύπαρξης" τής "σταδιακής επανάστασης" και του "σοσιαλισμού σε μία μόνο χώρα", τό παγκόσμιο προλεταριάτο περνά από υποχώρηση σε υποχώρηση χάνοντας τόν ίμπεριαλιστικό αποκλεισμό τής Σοβ. "Ένωσης, του πρώτου εργατικού κράτους στον κόσμο, μία πραγματικότητα. Μία άκόμη όμως ήττα μέλλει να ρίξει τό Γερμανικό προλεταριάτο στο βάραθρο τής ήττας, τής ταξικής άπογοήτευσης και άδιαφορίας.

Η 3η Διεθνής κηρύττει τήν περίφημη θεωρία του "Σοσιαλφασισμού" που σπέρνει τή διαίρεση ανάμεσα στές γραμμές τής Γερμανικής εργατικής τάξης, αντί τήν ένότητα βάσει ενός συγκεκριμένου ταχτικού προγράμματος που να ένοποιεί στην πράξη και παρά τή θέληση των ήγετων τής Σοσιαλδημοκρατίας, απέναντι στην άνοδο του Γερμανικού Φασισμού. Η Σοσιαλδημοκρατία εξακολουθεί να είναι για όλους τούς Μαρξιστές "τό προχωρημένο φυλάκιο τής άστικής τάξης στές γραμμές τής εργατικής τάξης." Αυτό όμως τό ξέρει μόνο ή Μαρξιστική πρωτοπορεία κι όχι τά ένατομύρια των εργατών που είναι οργανωμένα στές γραμμές τής Σοσιαλδημοκρατίας, και που πιστεύουν οι άρχηγοί τους αγωνίζονται πράγματι για τά συμφέροντα τής εργατιάς. "Έτσι, στην ιστορική συγκυρία τής παγκόσμιας οικονομικής κρίσης του καπιταλισμού τήν δεκαετία του '30-'40 κι ενώ ή Γερμανική Σοσιαλδημοκρατία παρουσίαζε ένα κίνδυνο για τήν μεγαλο-άστική τάξη τής Γερμανίας, γιατί δέν μπορούσε να χειριστεί πια τήν κοινωνική κρίση, τό Γερμανικό Κ.Κ. παρομοιάζει τή Σοσιαλδημοκρατία σαν "δίδυμο άδελφό του φασισμού, κι όχι σαν αντίποδα του".

Σύμφωνα μέ τίς αποφάσεις του 3ου Συνεδρίου τής Κομμουντέρν για τήν ένοποίηση του προλεταριάτου οι Κομμουνιστές έπρεπε να προβάλουν ένα πρόγραμμα δράσης βάσει συγκεκριμένων ταχτικών στόχων τόσο στην κορφή (ήγεσία) όσο και στη βάση. "Έτσι θα άποδειχτεί στην πράξη ή άφοσίωση των άρχηγών τής Σοσιαλ-

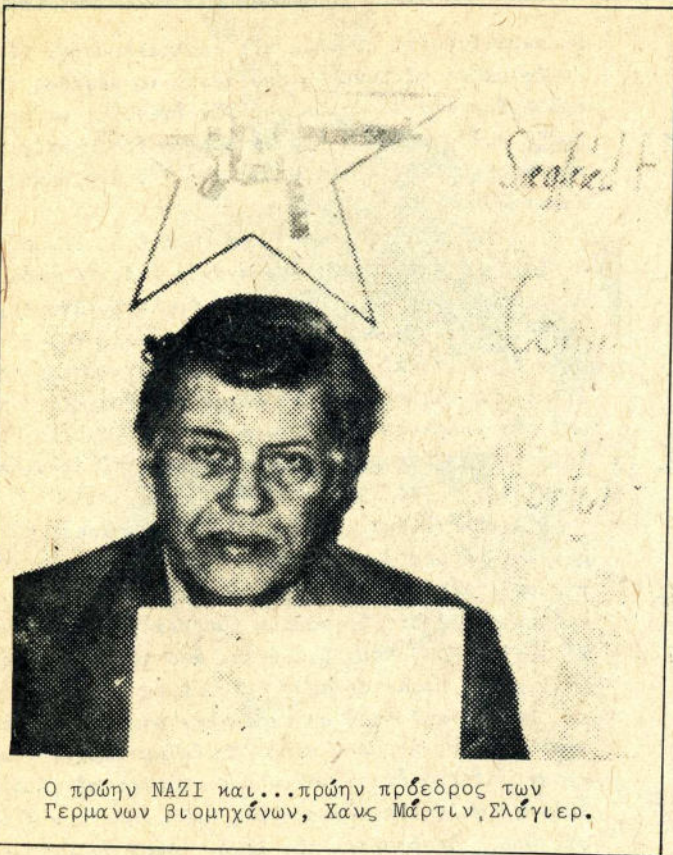
δημοκρατίας στο σύστημα τής έκμετάλλευσης. Οι εργατικές μάζες θα συνειδητοποιήσουν τό μέγεθος τής προδοσίας των Σοσιαλδημοκρατών ήγετων τους στην πράξη και συνειδητά πια θα προσχωρήσουν στις γραμμές τής Μαρξιστικής πρωτοπορίας για τήν άνατροπή του Καπιταλιστικού συστήματος.

Αντίθετα ό Τάεلمان (Γ.Γ. του Κ.Κ. Γερμανίας) διεξάγει μία ύστερική προπαγάνδα ενάντια στον "Σοσιαλφασισμό". Τό Γερμανικό προλεταριάτο διχασμένο, παρακολουθεί άνήμπορο τήν άνοδο του Χίτλερ στην έξουσία και τήν διάλυση των οργανώσεων τής εργατικής τάξης (και τής ίδιας τής Σοσιαλδημοκρατίας) και τήν φυλάκιση ή έξόντωση των άρχηγών του. ('Ο ίδιος ό Τάε μάν κλείστηκε σε Χιτλερικό στρατόπεδο συγκέντρωσης τό 1933.)

Αφού ή Γερμανική άστική τάξη κατάφερε να νικήσει και να δώσει χειροπόδαρα τούς Γερμανούς προλετάριους, μέσω των Ναζι λακέδων της, τούς οδηγεί για δεύτερη φορά στο Παγκόσμιο ίμπεριαλιστικό σφαγείο. Τό 1943 ή Κομμουντέρν διαλύεται από τόν ίδιο τόν Στάλιν. 'Ο προλεταριακός διεθνισμός χάνει τήν παλιά του έννοια που ήταν συμπάρσταση στους αγωνιζόμενους προλετάριους κομμουνιστές των άλλων χωρών. Γίνεται ή μετατροπή του επαναστατικού κινήματος σε μέσο πίεσης ενάντια στις ίμπεριαλιστικές κυβερνήσεις για τήν χωρίς όρους υπεράσπιση τής ΒΣΣΔ. Αφού άνοιχτηκε ό "έθνικός δρόμος προς τόν Σοσιαλισμό" και αφού μοιράστηκε ό κόσμος σε σφαίρες έπιρροής στη Γιάλτα κολουούνται οι κομμουνιστές των άνεπτυγμένων χωρών να συμμετάσχουν στές άστικές μεταπολεμικές κυβερνήσεις. Αποτέλεσμα; Οι άστοί χρησιμοποιούν κομμουνιστές ύπουργούς όσο καιρό τούς είναι χρήσιμοι για να ξεπεράσουν τήν τεράστια κοινωνικο-οικονομική κρίση τής μεταπολεμικής περιόδου για να τούς πετάξουν στο τέλος έξω μέ τίς κλωτσιές. "Έτσι Σταλινικοί και Σοσιαλδημοκράτες πέρνοντας "άριστα" στο ένδειχτικό τους τής "ταξικής αυτοσυγκράτησης και συνεργασίας" βοηθούν για άκόμα μία φορά τήν διεθνή καπιταλιστική τάξη να ξεπεράσει τήν κρίση της στην πλάτη τής εργατιάς.

Η άπρόβλεπτη οικονομική άνάπτυξη τής 10ετίας του '50, οδηγεί τές άποπροσανατολισμένες κι άποκαρδιωμένες μάζες στην άποχαύνωση τής μαζικής κατανώλωσης και τής άπομάκρυνσης τής ιδέας τής Σοσιαλιστικής επανάστασης στές άνεπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες τουλάχιστον, περίοδο που χαρακτηρίζεται από τόν "ψυχρό πόλεμο".

Η σύντομη αυτή ιστορική άναδρομή αν και ίσως κουραστική για τόν άναγνώστη, είναι έν τούτους άναγκαία στην κατανόηση τής διαδικασίας του έκφυλισμού και τής υποχώρησης τής επαναστατικής συνέληξης των μαζών, άποτέλεσμα μιας σειράς ιστορικών ήττων του προλεταριάτου στο παγκόσμιο επίπεδο στές όποτες ήττες ή προδοτική συμβολή τόσο τής Σοσιαλδημοκρατίας όσο και του Σταλινισμού συνέτειναν μέ τρόπον τραγικό στο να ζή άκόμα σήμερα ό Καπιταλισμός και να έπιβάλλει τόν παγκόσμιο ίμπεριαλιστικό τρόπο κατανομής εργασίας.

Ο πρώην NAZI και... πρώην πρόεδρος των Γερμανών βιομηχάνων, Χανς Μάρτιν Σλάγιερ.

Μέσα όμως σ' αυτή την άμωπη της επανάστασης στο παγκόσμιο επίπεδο βρίσκονται ρεύματα, στές χώρες που υπέστησαν τές πιό βαρειές ήττες από την πλευρά του προλεταριάτου (όπως ή Δ. Γερμανία σήμερα) που αναλαμβάνουν από μόνοι τους, κι' απομονωμένοι από τές ζωντανές μάζες τόν άγωνα έναντια στον ίμπεριαλισμό. Ο άναρχισμός σαν ρεύμα στηρίζεται σε μιά ύπερ-έκτίμηση του άθωρητισμού τών μαζών (ό όποιος άθωρητισμός καταλήγει σε επαναστατικές έξεγέρσεις). Μπροστά λοιπόν στην άποχύνωση και στην άνυπαρξία του άθωρητισμού οί άναρχικοί, όπως ό Μπάντερ και ή ομάδα του, αναλαμβάνουν τόν ένοπλο άγωνα μόνοι τους, πιστεύοντας ότι έτσι μπορούν να ξεπνήσουν την επαναστατική συνείδηση τών μαζών οί όποτες όμως μάζες διαφεύδουν οίκτρα αυτή την άνάλυση, μέ την πλήρη άφοσίωση και συμπάρσταση τους στον Σοσιαδημοκράτη καγκελλάριο Σμίτ. Χρησιμοποιώντας την τρομοκρατία και την άτομική βία για να χτυπήσουν προσωποποιημένα τόν Γερμανικό ίμπεριαλισμό είτε σιοτώνοντας τόν καλίό Ναζί Σλάγιερ πρόεδρο τών Γερμανικών άφεντικιών, είτε όποιοδήποτε άλλο, άπομονώνονται θλιβερά από τές μάζες: Και τό χειρότερο οί Σοσιαδημοκράτες ύπηρετες του Γερμανικού ίμπεριαλισμού κινητοποιούν την ίδια την κοινή γνώμη και τούς Γερμανούς έργατες έναντια σ' αυτούς οί όποτοι παρ' όλο τόν λαθεμένο τρόπο σκέψης τους είναι άγνοί άγωνιστές της προλεταριακής επανάστασης. Άπομονώνοντας τους όσο τό δυνατό περισσότερο, ό Σμίτ μπορεί να οργανώνει "ομαδικές αυτοκτονίες" στές φυλακές της Στουτγάρδης, οί όποτες δέν είναι τίποτ' άλλο από νόμιμα έγλήματα του κράτους, μέ την προδο-

τική συμβολή της Σοσιαδημοκρατίας, ή όποία άνοίγει νεους όρίζοντες έξυπηρέτησης του κεφαλαίου. Τή στιγμή αυτή ή Γερμανική άστυνομία κινητοποιεί στον "άγωνα έναντια της τρομοκρατίας" 100.000 άστυνομικούς για την έξάρθρωση του τρομοκρατικού δικτύου και καλετ όλες τές φρόνιμες άστικές κυβερνήσεις να κάμουν τό ίδιο. Πρώτη ή Γαλλία τρέχει να δώση την έμπραχτη συμπάρστασή της στη Γερμανική άστική τάξη, κινητοποιώντας τούς δικούς της άστυνομικούς.

Ένω οί Γερμανική άστυνομία "χτενίζει" κυριολεκτικά όλη τή χώρα, χωρίς νάχη μέχρι στιγμής πετύχει τόν στόχο της (τήν σύλληψη 16 καταζητουμένων της "Φράξιας Κόκκινος Στρατός" του Μπάντερ, έχει έντούτους πετύχει έκπληχτικά άποτελέσματα σ' άλλους τομετες: "Έχουν σταματήσει οί κλοπές, οί όδικές παραβάσεις, άπελάθηκαν αρκετοί ξένοι έργατες οί όποτοι δούλευαν παράνομα, άνοιχτηκαν φάκελλοι για αρκετούς άγνωστους άγωνιστές επαναστατικών οργανώσεων και τό κυριώτερο, ό κοσμάκης συνήθίζει στην ίδια της άστυνόμευσης και της στενής παρακολούθησης χρήσιμο μελλοντικό μέτρο σε μιά πιθανή ταξική άναμέτρηση.

Η έθνική κηδεία του Χάν Μάρτιν Σλάγιερ γίνεται σύμβολο μιάς όλόκληρης πολιτικής. "Όλες οί προσωπικότητες της Δ. Γερμανικής κοινωνίας άπαίτησαν φόρο τιμής στον παλιό SS, μέλος ένδς συστήματος που επί χρόνια βασάνιζε τούς σοσιαδημοκράτες άγωνιστές ύπεύθυνο για την ύποδούλωση της Τσεχοσλοβακικής οίκονομίας προς όφελος του ζου Ράιχ. Οί συνδικαλιστικοί ύπεύθυνοι έσμιξαν τές φωνές τους σ' αυτό τό κονσέρτο, καλώντας σε στάση έργασίας τούς έργατες, λυπηρός φόρος τιμής τών έκμεταλλευόμενων στον άντιπρόσωπο τών έκμεταλλευτών τους.

Μέ τή νέα του αυτή πράξη ύποδούλωσης στο κεφάλαιο, ό Γερμανός Σοσιαδημοκράτης καγκελλάριος συνεχίζει μέ τρόπο πιό άναμφισβήτητο την πολιτική στην ύπηρεσία του Γερμανικού ίμπεριαλισμού την όποία φέρει σε πέρας νομιμόφωνα από τόν καιρό που είναι στην έξουσία.

"Όλη αυτή ή "έθνική ένότητα" της άντι-τρομοκρατικής έστρατείας γύρω από τόν θάνατο του παλιού SS καμουφλάρει τό βάθος της κοινωνικής κατάστασης στην Δ. Γερμανία σήμερα, και παρ' όλους τούς έξορισμούς και τές μομφές ή Σοσιαδημοκρατία είναι όπως είδαμε συνυπεύθυνος για τό κύμα της τρομοκρατίας. Η ίδια τό γέννησε μέσα στές άντιφάσεις της για να τό καταδικάζει σήμερα και να άνοίγει τές βρύσες τών δακρύων της. Ο Σταλινισμός συνυπεύθυνος κι αυτός, γιατί παρτέινε τή ζωή της ίδιας της Σοσιαδημοκρατίας, σμίγει κι' αυτός τή φωνή του στη χορωδία της καυδίκης της τρομοκρατίας.

Αυτό που στην πραγματικότητα θέλει να "θάψη" ό Σμίτ, είναι τό τεράστιο κίνημα διαμαρτυρίας έναντια στην πυρηνική του πολιτική που έκφράστηκε άκόμη τελευταία στο Κάλιας και που άντιπροσωπεύει τό πιό δυνατό κίνημα άντιπολίτευσης από τόν καιρό

των Άγριων άπεργιών του 1969, και τές πολιτικές κινήτοποιήσεις. Αυτό που θέλει να πει ο Σμίτ είναι τό εκατομμύριο πών άνέργων τό οποιο βαθαίνει σαν άπειλή στην κοινωνική σκηνή; Αυτό που θέλει να πει ο Σμίτ, είναι ή άπαρχή της συνδικαλιστικής άντικατάθεσης που παρουσίασθηκε στό τελευταίο συνέδριο της I.G.Metall που ζητούσε τές 35 ώρες.

Είναι στό όνομα αυτών των άγώνων και αυτής της αντιπολίτευσης που καταδικάζουμε την ύστερη άρσισια-τεία της Δυτικό-Γερμανικής κυβέρνησης που διεκδικούνται από τές "ένέργειες" της Γερμανικής Όμοσπό-νδου Δημ. Ξέρουμε ότι ο θάνατος του Σλάγιερ δέν προχώρησε ούτε κατά ένα χιλιοστό τόν άγώνα ενάντια στό σύστημα που αντιπροσώπευε. Καταδικάζουμε όμω-τόν κροκοδείλιο άνθρωπισμό των άφεντιών αυτού του κόσμου και των λακέδων τους, αυτός ο "άνθρωπισμός" που δέν έκδηλώνεται παρά μόνο όταν άφορά ένα άπ' αυτούς ή όταν άπειλεϊται τό σύστημα.

Αυτοί που κλαΐνε σήμερα τόν παλιό SS Σλάγιερ ύψωσαν μήπως την φωνή τους όταν ή Διεθνής Άμνηστία" (AMNESTY INTERNATIONAL) άποκάλυψε ότι 100.000 πολι-τικοί κρατούμενοι περιμένουν έδώ και 10 χρόνια να δικαστούν στην Ίνδονησία κι' ότι πολλοί άπ' αυ-τούς έχουν πεθάνει; Ο ίδιος ο Σμίτ ένοχλήθηκε μή-πως άπό τά συγχαρητήρια του Βιντέλα για την έπι-χείρηση του Μογκάντίσου, όταν αυτός ο ίδιος ο Βιντέλα φυλακίζει και σκοτώνει καθημερινά τους Σοσιαλιστές και τους Άργεντινούς επαναστάτες;

Αυτή ή θλιβερή ύποκρισία, αυτός ο μονόπλευρος άνθρωπισμός μένουν "ουδέτεροι" μπροστά στην έπικαι-ρότητα που έρχεται να μάς θυμίσει την πραγματικότητα. Τη στιγμή που όλες οι κυβερνήσεις και πρώτος-πρώτος ο Ζισκάρ, δηλώνουν συμπάρασταση στον "άντιτρομο-κρατικό" άγώνα, 120 έργάτες της βιομηχανίας ζάχαρης της Γιοουαγιαγκίλ στον Ίσημερινό, δολοφονούνται άπό την άστυνομία. Τό έγκλημά τους; Ζητούσαν σύμφωνα με τό συμβόλαιο τους, μία επανετίμηση των μισθών τους σε σχέση με την αύξηση της τιμής της ζάχαρης. Δολο-φονήθηκαν εν ψυχρώ και τά πτώματά τους ρίχτηκαν στα καζάνια του έργοστασίου. 120 έργάτες σκοτωμένοι, για να μπορέσουν οι βαρώνοι της ζάχαρης να διατηρήσουν τά κέρδη τους. Την ίδια στιγμή ο ειδικός άπεστα-λμένος του Ζισκάρ, ο διαβόητος πρώην ύπ. έσωτερικών "πρίγκηπας" Πονιατόφσκι, επισκέπτεται τές πιο αίμα-τοβαμμένες στρατιωτικές δικτατορίες της Ν. Άφρικής (Βραζιλία, Άργεντινή) για άνάπτυξη των έμπορικων και διπλωματικών σχέσεων.

Την ίδια στιγμή στην "εϊρηνική" "ουδέτερη" γαλήνια Έλβετία, λάμβανε χώρα ένα συμπόσιο όργα-νωμένο άπό τό " European Management Forum " για την συνεργασία μεταξύ Ευρώπης, Β. Άμερικής και Ν. Άμερικής, στό οποιο συμπόσιο λάμβαναν μέρος οι ύπουργοί οικονομικών άπό την Χιλή, την Βρα-ζιλία, την Άργεντινή, καθώς και οι πιο μεγάλες Ευρωπαϊκές τράπεζες. Τό συμπόσιο αυτό των "άνθρω-πιστών" Ευρωπαϊκών τραπεζών με τους αντιπροσώπους των αίματοβαμμένων δικτατοριών της Ν. Άμερικής ήταν κάτω άπό την αϊγίδα της Διεθνούς τράπεζας,

της έπιτροπής του Ο.Η.Ε. για την Ν. Άμερική, και την έπιτροπή Ευρωπαϊκών κοινοτήτων. Την ίδια στιγμή ή Γαλλία και ή Άγγλία διστάζουν μπροστά στην έπίβολή του έμ-άργκο στους ρατσιστές της Ν. Άφρικής, οι πρώτοι για να μή χάσουν μία ση-μαντική αγορά όπλων, οι δεύτεροι έπει-δή άνησυχούν για τό μέλλον των επενδύσεων τους στη χώρα του φόροτερ. Και οι άγωνιστές άντι-ρατσιστές κερδίζουν τές ρατσιστικές φυλακές.

Άκούσατε μήπως τούς φίλους του Σλάγιερ να ύψωσαν τή φωνή τους ενάντια σ' αυτή την τρομο-κρατία; Την τρομοκρατία που έπιβάλλει διεθνώς ο ίδιος ο καπιταλισμός; Όχι φυσικά, γιατί έτσι έξασφαλίζουν την έξουσία τους. Δέν είναι παρά μία έπιχείρηση για την διατήρηση της τάξης. Της τάξης της τάξης. Και τί μπορεί να ζητήσουν για την διεύνη άστική τάξη 120 έργάτες του Ίσημ ερινού, σαγαμένοι και θαμμένοι σε κοινό τάφο; ή τα εκα-τομμύρια των καταπιεζόμενων μαζών της Ν. Άφρικής και της Ν. Άμερικής. Όχι και πολύ. Για μάς όμως πάρα πολύ. Όχι, ο Άντρέας Μπάαντερ και οι σύντρο-φοί του δέν αυτοχτόνησαν! Δολοφονήθηκαν εν ψυχρώ στα κελλιά τους άπό τούς Γερμανούς έμπεριαλιστές. Συνένοχος ή Σοσιαλδημοκρατία, που με τό έγκλημα αυτό όξύνει τές συνθήκες της άποχαύνωσης και της άλλοτριοίωσης των Γερμανών έργαζομένων.

Η τέταρτη σύντροφος του Μπάαντερ, Ίρμγκαρτ Νόλλερ, ή όποία γλύτωσε άπό την "αυτοκτονία", διεψευσε έπίσημα την έκδοχή της "αυτοκτονίας" της με μαχαίρι, άμέσως μετά μεταφέρθηκε σε στρατιωτικό νοσοκομείο

Παρ' όλο που διαφωνούμε με τές μεθόδου που χρησιμοποιά ή "Φράξια Κόκκινος Στρατός" ο Μπάαντερ κι' οι σύντροφοί του είναι άγνοί άγωνιστές που άφιέρωσαν τή ζωή τους στό ιστορικό καθήκον του προλεταριάτου: την άνατροπή του καπιταλισμού, σαν σύστημα έκμετάλλευσης του ανθρώπου άπό τόν άνθρωπο.

Παρ' όλο που είμαστε αντίθετοι σ' αυτές τές μεθόδους τρόμου και του άτομικού σαμποτάζ που δέν έξυπηρετούν τούς άμεσους σκοπούς της πάλης του έμμε-λίου πολέμου, και καταδικάζουμε τούς έλεύθερους σιοπευτές έξω άπό την ήγεσία του επαναστατικού προ-λεταριάτου, άναγνωρίζουμε τόν Μπάαντερ και τούς συντρόφους του σαν τούς πιο θαρραλέους άγωνιστές ενάντια στην καπιταλιστική κοινωνία. Οι μέθοδοι του Μπάαντερ δέν άντιστοιχούσαν με τόν σκοπό του. Η λευκή τρομοκρατία του κεφαλαίου δέν μπορεί να θρυφάλλοιζ παρά μόνο άπό τό ξεσηκωμα των έργα-ζομένων μαζών, μόνο έτσι μπορεί να νικήση τό προλεταριάτο. Όμως, αυτές οι πράξεις του ύπα-γορεύονταν άπό την άγάπη του για τό προλεταριάτο, άπό τό μίσος του ενάντια στους άστούς.

Πιστεύουμε πως θα έρθει ή μέρα που οι Γερμανοί έργάτες θα άποτίσουν φόρο τιμής στον Μπάαντερ και θα άγωνιστούν για τούς ίδιους τούς στόχους με την μέθοδο και ταχτική που έδίδαξαν ή Ρόζα Λούξεμπουργκ, ο Κάρλ Λίμπνεχτ, ο Μάξ Χέλς και τόσοι άλλοι ήγέτες του έργατικού κινήματος.

Ο Αντρέα Μπάλαντεο το 1961.

φειδια σωτηριαδη

ΑΤΟΜΙΚΗ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

Οι τελευταίες ενέργειες της ομάδας "Μπάλαντερ-Μάινχοφ" - η απαγωγή του Ναζι μεγαλοβιομήχανου Σλάιγερ και η αεροπειρατία - και η στυγνή δολοφονία των 5 ηγετών της ομάδας, από το φασιστικό καθεστώς της Γερμανίας, έφεραν ξανά στο προσκήνιο το θέμα της ατομικής τρομοκρατίας. Δηλαδή την ταχτική της ατομικής τρομοκρατίας σαν μέσο για την κοινωνική αλλαγή.

Ο ηρώμος και η αφοσίωση των αγωνιστών της "Μπάλαντερ-Μάινχοφ" και η απροκάλυπτη επίθεση του Γερμανικού κράτους, βγήκαν στην επικαιρότητα. Δημιούργησαν στην πλατιά μάζα, συναισθηματικά συμπάθειας για την ομάδα και αγωνιάσεις για την αντίδραση της κυβέρνησης Σμιτ.

Αρκετοί μάλιστα σύντροφοι, προχώρησαν να δικαιολογήσουν και να θεωρητικοποιήσουν την ταχτική της ατομικής βίας. Είναι γνωστό πως στη Γερμανία σήμερα ο καταπιεστικός μηχανισμός του κράτους μεγαλώνει, η κρατική βία κυριαρχεί, ενώ το εργατικό κίνημα είναι μπλοκαρισμένο. Με βάση αυτά, μερικοί θεωρούν την ταχτική της ατομικής βίας, σαν τη σωστή μορφή πάλης ενάντια στον καπιταλισμό.

Η ταχτική της ατομικής βίας, είναι υποκατάστατο της οργανωμένης επαναστατικής βίας της εργατικής τάξης και των συμμάχων-της. Όμως κάτι τέτοιο, έρχεται σε αντίθεση με τον επαναστατικό μαρξισμό, που διδάσκει πως η κοινωνική αλλαγή, είναι αποτέλεσμα της ενεργητικής συμμετοχής - δράσης της ίδιας της μάζας, κι όχι προϊόν της επέμβασης μερικών συνειδητοποιημένων χρησιμοποιώντας λίγη νιτρογλυκερίνη.

Πρέπει όμως να ξεκαθαριστεί πως η αντίθεση-μας στην ταχτική της ατομικής βίας, σε καμμία περί-

πτωση δεν δικαιολογεί ή εξισώνει την βία της αστικής τάξης. "Δεν έχουν κανένα δικαίωμα οι αστοί πολίτες να ξεχύνουν τα ποτάμια της ηθικής-τους αγανάκτησης ενάντια σε κάθε πράξη βίαιης άρνησης του αστικού καθεστώτος, όταν ολοκληρωσ ο κρατικός τους μηχανισμός, με τους νόμους-του, την αστυνομία και τó στρατο, δεν είναι παρα μηχανισμός καπιταλιστικής τρομοκρατίας". (Λ. Τρότσκι).

ΜΙΑ ΤΑΣΗ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Η αποτελεσματικότητα της ατομικής βίας σαν μέθοδος για να επιφέρουμε κοινωνική αλλαγή του συστήματος, αποτέλεσε θέμα οξυμένων συζητήσεων στο Ρώσικο επαναστατικό κίνημα, στις αρχές του αιώνα μας.

Οι Ρώσοι μαρξιστές κήρυξαν άγρια πολεμική ενάντια στις σουντες τότε, τρομοκρατικές οργανώσεις, Ναρόνναγια Βόλια (λαϊκή εξέλιξη) και τους Σοσιαλ-επαναστάτες. Απέναντι στις ατομικές δολοφονίες μερικών επίσημων του κράτους που ήταν μισητοί στο λαό, οι μαρξιστές πείραξαν την ανάγκη να οργανωθούν οι μάζες των ελεύθερων εργατών κι αγροτών ενάντια στο Τσαίρισμο.

Τα τελευταία χρόνια, σαν απάντηση στις βιαιότητες και ατιμότητες του καπιταλισμού, αυξήθηκε ο αριθμός των απαγωγών, εκτελέσεων, των σαμποταριστικών ενεργειών και γενικά της ατομικής βίας από διάφορες ομάδες. Οι τουπακίος στην Ουραγοούη, το ERP στην Αργεντινή, ο IRA στην Ιρλανδία, ο Παλαιστινέσικος "Μαΐος Σεπτέμβρης", ο Συμβιωτικός Απελευθερωτικός Στρατός στην Αμερική κ.ά.

Η αντίθεση όμως των μαρξιστών στην ατομική επίθεση κατά τον πηγάζει από καμμία ηθική αποστροφή στη βία ή από την "ανθρωπιστική" αντίληψη των φιλικώνιστών, ούτε κι από τες ρεφορμιστικές αυταπάτες για την δυνατότητα μιας ειρηνικής κοινωνικής επανάστασης. Πηγάζει από τη θέση πως μόνο η οργανωμένη επαναστατική βία της εργατικής τάξης μπορεί να φέρει την κοινωνική αλλαγή.

Η δολοφονία ενός μεγαλοβιομήχανου ή ενός δικαστή, η απέπεια δολοφονίας κάποιου υπουργού της κυβέρνησης είναι τρομοκρατικές ενέργειες. Κατά πόσο όμως μια τρομοκρατική ενέργεια, ακόμα κι αν έχει "επιτυχία", ρίχνει την άρχουσα τάξη σε σύγχυση, εξαρτάται από τες συγκεκριμένες πολιτικές περιστάσεις. Σε οποιαδήποτε περίπτωση η σύγχυση αυτή δεν μπορεί να διαρκέσει πολύ. Το καπιταλιστικό κράτος (και το καπιταλιστικό σύστημα) δεν στηρίζεται στους υπουργούς, τους ιδιοκτήτες εργοστασίων ή στους κάθε λογής υπαλλήλους και δεν μπορεί να πέσει μαζί με αυτούς.

Η τάξη που υπηρετούν βρίσκει πάντα αντικαταστάτες. Έτσι ο μηχανισμός παραμένει άθικτος και συνεχίζει τη λειτουργία-του. Τον διευθυντή του εργοστασίου θα διαδεχθή άλλος, τó ίδιο και για τον υπουργό ή τον δικαστή. Τέτοιες ενέργειες είναι απόλυτα αβλαβείς για το κοινωνικό σύστημα, που γίνεται ολοένα καταπιεστικό.

Πολλοί παρουσιάζουν την ατομική τρομοκρατία σαν επαναστατική βία. Η ατομική βία στηρίζεται στην ατομική πρωτοβουλία "λίγων εκλεκτών", δεν υποτάσσεται σε στρατηγικούς στόχους, δεν μπαίνει μέσα σ' ένα συνολικό σχέδιο για την κατάληψη της εξουσίας και δεν νοιάζεται αν την κατανοήσουν οι μάζες.

Η ατομική βία είναι ένας καταδικασμένος τρόπος δράσης γιατί περιφρονεί σε τελική ανάλυση τον ταξικό αγώνα κι αντικαθιστά την ανεξάρτητη ταξική και πολιτική δραστηριότητα των εργατών με την μονομαχία μιας ομάδας ατρόμητων, ενάντια στα όργανα και τα μέσα της κρατικής εξουσίας.

Μια απεργία, μια διαδήλωση μια κατάληψη εργαζομένου θεωρείται από τους αστούς πάλι σαν μια "τρομοκρατική" ενέργεια. Μόνο οι εργάτες όμως μπορούν να κάνουν μια απεργία. Η κοινωνική σημασία αυτών των ενεργειών όσο περιορισμένες κι αν είναι, είναι μεγάλη. Γιατί για να γίνει κάτι τέτοιο (απεργία, κατάληψη κ.λ.π.) χρειάζεται μια οργανωμένη και συνειδητοποιημένη εργατική τάξη. Χρειάζεται προεργασία κι αγώνας για την κινητοποίηση της μάζας. Αντίθετα όμως για την δολοφονία κάποιου επίσημου δεν χρειάζεται να υπάρχει πίσω-μας καμμία οργανωμένη μάζα ούτε και χρειάζεται καμμία προεργασία. Τό μόνο που χρειάζεται είναι εκρηκτικές ύλες ή ένα πιστόλι.

Αυτό το ρόλο τελικά παίζει η ατομική βία. Μειώνει το ρόλο των μαζών στη δική-τους συνείδηση και τον συμβιβάζει με την αδυναμία της μάζας. Στρέφει τα μάτια και τις ελπίδες της μάζας στον "μεγάλο εκδικητή" και "απελευθερωτή" που κάποια μέρα θάρρη να εκπληρώσει την αποστολή-του.

Η ατομική βία αποπροσανατολίζει και προκαλεί σύγχυση στην εργατική τάξη. Αν είναι αρκετό να σπλίσουμε κάποιον για να πετύχουμε το σκοπό-μας, ποιά είναι η έννοια του ταξικού αγώνα; Τι χρειάζεται μια επαναστατική εργατική οργάνωση; Αν μπορούμε να τρομοκρατήσουμε την άρχουσα τάξη με μια βόμβα, τι χρειάζεται το επαναστατικό κόμμα; Τι χρειάζονται οι συγκεντρώσεις, η προπαγάνδα στη μάζα;

Οι Γερμανοί εργάτες στην πλειοψηφεία-τους μπορεί να έννοιωσαν ανακούφιση και ηθική ικανοποίηση με το καθάρισμα του Σλάγιερ. Αυτό που είναι σίγουρο όμως, είναι πως δεν είδαν το δικό-τους ρόλο που πρέπει να παίξουν για το καθάρισμα όλων των Σλάγιερ και το ρίξιμο του κράτους των υπόλοιπων μεγαλοβιομήχανων.

Η ατομική βία δεν συντελεί στο ανέβασμα της συνείδησης των μαζών, όσο κι αν είναι μια τρομοκρατική ενέργεια θεαματική και ηρωική. Δεν υποβοηθεί στην ενεργητικότητα-τους και τη συμμετοχή-τους στον πολιτικό στίβο. Απεναντίας τονώνει την παθητικότητα-τους και μεγαλώνει το χάσμα ανάμεσα στην πρωτοπορεία και τις μάζες.

Οι τρομοκρατικές ενέργειες επιταχύνουν το ρυθμό με τον οποίο το κράτος επεκτείνει και μεγαλώνει τον καταπιεστικό-του μηχανισμό, με την δικαιολογία της "πάταξης της βίας". Αυτό δεν σημαί-

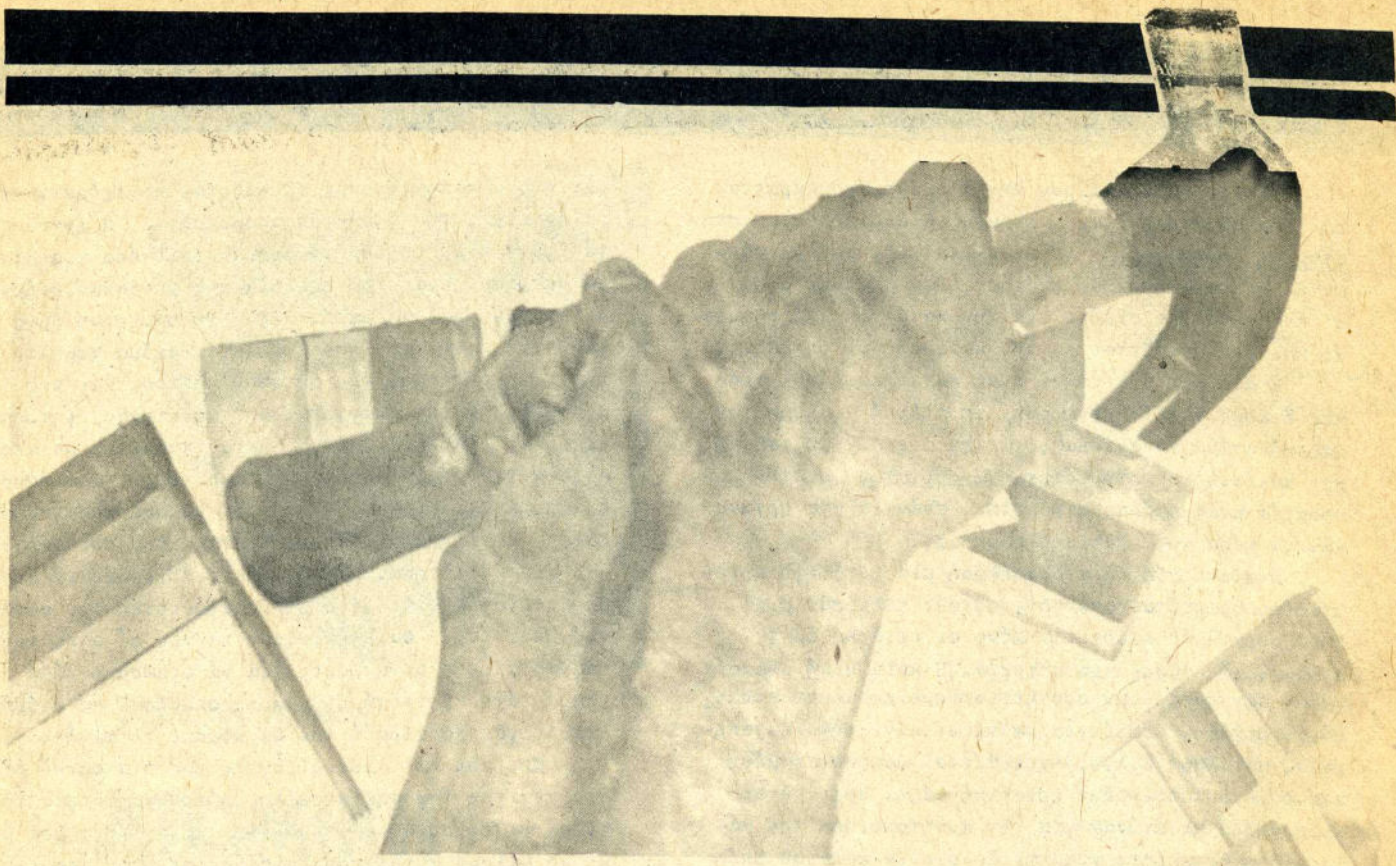
νει πως ο καπιταλισμός χρειάζεται προσχήματα για να εντείνει την δική-του τρομοκρατία. Η άρχουσα τάξη όσο πιο απηλούμενη αισθάνεται τόσο πιο βίαια θα υπερασπίζεται την εξουσία-της με βασανιστήρια, δολοφονίες και βαρβαρότητες. Στη σημερινή όμως φάση του κινήματος που βρίσκεται ακόμα χαμηλά, της ισχυροποίησης του αστικού κράτους και της αποσύνθεσης της επαναστατικής αριστερας, οι τρομοκρατικές ενέργειες, είναι καταδικασμένες σε αποτυχία και σφίγγουν τον κλοιό γύρω από τους υπόλοιπους επαναστάτες. Κι αυτό γιατί, οι νομοθεσίες που πέ-ρασε η κυβέρνηση Σμίτ για "πάταξη της τρομοκρατίας" και που υιοθέτησαν και οι άλλες άρχουσες τάξεις δεν περιορίζονται μόνο στους αγωνιστές της ομάδας του Μπάντερ. Θα επεκταθούν παντού σ' όλες τις επαναστατικές οργανώσεις για να φιμώσουν κάθε επαναστάτη αγωνιστή που θα προσπαθήσει να επέμβη στον εργατικό χώρο ή που θα υψώσει τη φωνή-του.

Μερικοί πάλι ισχυρίζονται πως η ατομική βία δεν αναιρεί την ταξική πάλη, ούτε υποκαθιστά τον αγώνα στο εργοστάσιο - το χώρο παραγωγής. Όσο όμως κι αν θέλουν αυτοί που επιδιίδονται στην ατομική βία να συνδεθούν με το μαζικό κίνημα και τον ταξικό αγώνα, είναι αδύνατο να το κάνουν. Η ανάγκη της απόλυτης μυστικότητας και της παράνομης δουλειάς, λόγω της δίωξης-τους, τους αναγκάζει να εγκαταλείψουν οποιαδήποτε προπαγανδιστική, οργανωτική δουλειά μέσα στην εργατική τάξη. Με την πρώτη βόμβα, περνούν στην παρανομία. Με την πρώτη σύλληψη, χρειάζεται μια δεύτερη βόμβα ή μια δολοφονία, για την απελευθέρωση του συντρόφου. Έτσι αναγκαστικά μπαίνουν σε μια άνιση αναμέτρηση με το κράτος, ενώ η μάζα παραμένει ο θεατής που κάποτε θα χειροκροτά και κάποτε θα γιουχαΐζει.

Σ' αυτή τη μονομαχία μακροπρόθεσμα βγαίνει νικητής το κράτος έστω με μερικές απώλειες. Αυτό απόδειξε η ιστορία τουλάχιστον. Αυτό συνέβηκε με τους Τουπαμάρους. Θα πρέπει να ξεχωρίσουμε πολύ καθαρά την ένοπλη πάλη και την επαναστατική βία της οργανωμένης μάζας από την ατομική βία.

"Αν είμαστε αντίθετοι προς τις τρομοκρατικές πράξεις, αυτογίνεται επειδή η ατομική εκδίκηση δεν μας ικανοποιεί. Ο λογαριασμός που έχουμε να ξεφλήσουμε με το καπιταλιστικό σύστημα είναι πολύ μεγάλος για να ξοφληθεί από κάποιο υπάλληλο που λέγεται υπουργός. Να μάθουμε να βλέπουμε όλα τα εγκλήματα ενάντια στην ανθρωπότητα, όλες τις προσβολές και ταπεινώσεις στις οποίες υποβάλλεται το ανθρώπινο σώμα και πνεύμα, κάθε ανθρώπινη χυδαιότητα και προστυχία, σαν τις τερατώδεις εκφύσεις και εκφράσεις του υπάρχοντος κοινωνικού συστήματος για να μπορέσουμε να κετευθύνουμε όλες τις ενέργειες-μας σ' ένα ομαδικό αγώνα ενάντια σ' αυτό το σύστημα.

Αυτή είναι η κατεύθυνση στην οποία η φλογερή επιθυμία για εκδίκηση να βρει την ανώτατη ηθική της ικανοποίηση". (Λ. Τρότσκι).

ΣΟΦΟΚΛΗ ΡΟΥΣΟΥ

ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ V/S ΔΙΕΘΝΙΣΜΟΣ ΜΕΡΟΣ Α'

Το πρόβλημα του εθνικισμού ήταν από τα πιο κεντρικά του επαναστατικού κινήματος της εργατικής τάξης. Η σημασία του εθνικισμού σαν εμπόδιο στον αγώνα του προλεταριάτου για απελευθέρωση είχε αναγνωριστεί από πολύ παλιά. Ο διεθνισμός έγινε αποδεκτός σαν αντίβαρο του εθνικισμού. Θεωρητικά όλες οι τάξεις της αριστεράς έχουν σαν κοινή θέση τον διεθνισμό. Ότι δηλαδή η εργατική τάξη δεν έχει πατρίδα και ότι τα συμφέροντα των εργατών ανεξάρτητα από το που ζουν ποια γλώσσα μιλούν και σε ποιο θεό πιστεύουν είναι τα ίδια. Η αρχή αυτή είχε ξεκαθαριστεί από το θεμελιώμα του επιστημονικού σοσιαλισμού. Στο Κομμουνιστικό Μανιφέστο γίνεται αρκετά καθαρό.

"Οι εργάτες δεν έχουν πατρίδα. Δεν μπορούμε να τους πάρουμε κάτι που δεν έχουν. Εφόσον το προλεταριάτο πρέπει πρώτα απ' όλα να πάρει την πολιτική εξουσία, πρέπει να αναρριχηθεί να γίνει η ηγέτιδα τάξη του έθνους να γίνει η ίδια το έθνος, είναι μέχρι σ' αυτό το σημείο εθνική αλλά όχι με την αστική σημασία της λέξης ... Ενιαία δράση (των εργατών) των κύριων πολιτισμένων κρατών τουλάχιστον, είναι από τις πρώτες προϋποθέσεις για την απελευθέρωση του προλεταριάτου." (1)

Η μετέπειτα ιστορία του εργατικού κινήματος έχει να δείξει αρκετές υπαναχωρήσεις από αυτή την βασική αρχή. Αν και παρά πολύ ενδιαφέροντες τόσο

οι ίδιες οι θέσεις που εκφράστηκαν από τους αρνητές του διεθνισμού όσο και οι διαμάχες με τους διεθνιστές δεν θα βοηθούσε στους σκοπούς του άρθρου να τους γράψουμε.

Στο πρώτο μέρος του άρθρου θα ασχοληθούμε με την γέννηση του εθνικισμού και την σχέση-του με το εργατικό κίνημα. Στο δεύτερο μέρος που θα δημοσιευτεί στο επόμενο δελτίο θα ασχοληθούμε με τον εθνικισμό στην Κύπρο και την διεθνιστική θέση.

ΑΣΤΙΚΗ ΤΑΞΗ ΚΑΙ ΕΘΝΟΣ

Το έθνος και ο εθνικισμός έχει τις ρίζες-του στην περίοδο της ανόδου της αστικής τάξης στην εξουσία. Ήταν τότε μια από τις βασικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του καπιταλισμού.

Πολλοί, ιδιαίτερα αστοί φιλόσοφοι αφαιρούν από τον εθνικισμό της αστικής τάξης την οικονομική βάση παρουσιάζοντας-το σαν ιδανικό. Αν αντιμετωπίσουμε τον εθνικισμό σαν αξία από μόνη-της δηλαδή δίχως την οικονομική-του βάση - κινδυνεύουμε να περιπέσουμε σε ιδεαλισμό και να μην εκτιμήσουμε σωστά τον ιστορικό ρόλο του εθνικισμού.

Κάθε ανερχόμενη τάξη στην πάλη για εξουσία ενάντια στην άρχουσα τάξη προβάλλει τη δική-της

ιδεολογία, πρόγραμμα και αιτήματα. Ολα όμως έχουν σαν σκοπο να επιβάλουν - ή αποτελούν αντανάκλαση - τα συμφέροντα και το σύστημα παραγωγής αυτής της τάξης.

Η αστική επανάσταση είχε σαν σκοπο την κατάληψη της εξουσίας απο την αστική τάξη καθώς και να επιβάλει τα συμφέροντα και το οικονομικο-της σύστημα - το κεφαλαιοκρατικο. Η ιδεολογία, το πρόγραμμα και τα αιτήματα της αστικής επανάστασης ήταν υποταγμένα στα συμφέροντα της αστικής τάξης που ήταν βασικοί παράγοντες για το θεμελίωμα του καπιταλιστικου συστήματος.

Η τόσο ξακουστη ελευθερία της Γαλλικής επανάστασης δεν ήταν τίποτε άλλο παρα απελευθέρωση των δουλοπάροικων για να μπουν στην βιομηχανία. Η δημοκρατία, το σύνταγμα, η βουλη, η αγροτική μεταρύθμιση και άλλα αν τα εξετάσουμε καλά είχαν σαν βασικούς σκοπους να απελευθερώσουν τους δουλοπάροικους απο τα χωράφια για να μπουν στα εργοστάσια, να στεριώσουν τον ελεύθερο συναγωνισμό, να δημιουργήσουν αγορες, να εξαλείψουν τον πολιτικο και οικονομικο έλεγχο της αριστοκρατίας.

Ο εθνικισμος της αστικής επανάστασης δεν ξεφεύγει απο τα πλαίσια αυτα. Επιφανειακα σκοπος-του ήταν να ενώσει το έθνος - την κοινότητα εκείνη που είχε την ίδια γλώσσα, τον ίδιο χώρο διαμονής, την ίδια οικονομική ζωη και την ίδια κουλτούρα - σε μια ενιαία κρατική υπόσταση για την "πρόοδο του έθνους". Στην ουσία βασικός σκοπος ήταν να ενώσει σε μια κρατική υπόσταση μια συγκεκριμένη περιοχή, έτσι που να βοηθη την ανάπτυξη της αστικής τάξης της περιοχής. Στο ενιαίο κράτος θα μπορούσαν πιο εύκολα να επιβληθουν συλλογικοί νόμοι αναγκάιοι για την ανάπτυξη του καπιταλισμου, να επιβληθουν προστατευτικά μέτρα (εισαγωγικοί φόροι για παράδειγμα) απο τον συναγωνισμό άλλων αστικών τάξεων, να δημιουργηθει ο ενιαίος στρατος, αναγκάιος στην πάλη ενάντια σε άλλες αστικές τάξεις, να ολοκληρωθει η αστική επανάσταση στην υπαιθρο-αγροτική μεταρύθμιση εξόντωση της φεουδαρχικής εξουσίας. Τόσο η κοινή γλώσσα όσο και η κοινή κουλτούρα και οικονομική ζωη ήταν βασικές προϋποθέσεις για την καλύτερη διεξαγωγή των συναλλαγών και κατ' επέκταση ομαλή και γρήγορη ανάπτυξη του καπιταλισμου.

Βλέπουμε δηλαδή ότι, η συνένωση του έθνους και ολοκλήρωση της εθνικής επανάστασης ήταν μέρος της αστικής επανάστασης. Φυσικο συμπέρασμα απο τα πιο πάνω είναι επίσης το ότι τα συμφέροντα του καπιταλισμου μιας περιοχής ήταν ο καθοριστικός παράγοντας για τον βαθμο, το είδος και την έκταση της συνένωσης ενός έθνους σε κράτος. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η Ελβετία, η Τσεχοσλοβακία η Μεγάλη Βοστανία όπου τα συμφέροντα της αστικής τάξης μιας περιοχής οδήγησαν σε διεθνικά ή και πολυεθνικά κράτη. Η σε άλλες περιπτώσεις που ένα έθνος χωρίστηκε σε δυο ή και περισσότερα κράτη (Αυστρία-Γερμανία, Ιταλία-Ελβετία, Αραβικές χώρες). Βλέπουμε έτσι ότι η

συνένωση του έθνους - "εθνική ολοκλήρωση" - ήταν αναγκάιο πέρασμα για την ανάπτυξη του καπιταλισμου εκεί που συμβάδιζε με τα συμφέροντα της αστικής τάξης. Γι αυτο το λόγο ήταν και ένα απο τα καθήκοντα της αστικής τάξης.

Φυσικά οι επαναστάσεις και τα κινήματα δεν γίνονται απο άτομα αλλά απο μάζες. Στην αστική επανάσταση και τα εθνικά κινήματα δεν ήταν η μια χούφτα απο αστους που αποτέλεσαν τον επαναστατικο στρατο. Ήταν εργάτες, αγρότες, δουλοπάροικοι και μικροαστοί.

Ανεξάρτητα απο το πως ήθελαν μερικοί τον ρόλο της εργατικής τάξης το ιστορικο γεγονός παραμένει οτι η εργατική τάξη πήρε στην πλειοψηφία των περιπτώσεων ενεργο μέρος στα εθνικά κινήματα.

Ένας απο τους λόγους είναι το ότι η εργατική τάξη βρισκόταν στην γέννηση-της και δεν υπήρχε σημαντικό οργανωμένο εργατικο κίνημα με δικούς-του ανεξάρτητους στόχους και οργανωτική μορφη.

Η ταξική πάλη δεν εκφράζονταν ανάμεσα στο κεφάλαιο και τους εργάτες, αλλά ανάμεσα στους αστους και την αριστοκρατία.

Άλλος λόγος είναι το ότι η αστική τάξη σαν η επαναστατική ηγέτιδα τάξη χρειαζόταν την συμμαχία των εργατών. Για να την πετύχει παρουσίασε το πρόγραμμα-της και τα συνθήματα -της με τέτοιο τρόπο ώστε να φαίνεται ότι έχουν καθολική εφαρμογη και να υποστηρικτούν και απο τους εργάτες. Οπως η ελευθερία η δημοκρατία η ενοποίηση του έθνους και άλλα.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

Η ιδεολογία είναι προιον των αντικειμενικών συνθηκών και αναγκών. Ο εθνικισμος όπως είδαμε προηγούμενα ήταν μέρος της ιδεολογίας της ανερχόμενης καπιταλιστικής τάξης στην πάλη-της ^{για} λεγκαθιδρυση του καπιταλιστικου συστήματος. Πολλοι στον χώρο της αριστερας έχουν δώσει στον εθνικισμο (ή στην πιο ήπια μορφη-του τον πατριωτισμό) ένα υπερταξικο χαρακτήρα με την έννοια ότι βλέπουν την εργατική τάξη να αγωνίζεται για εθνικιστικούς στόχους.

Βέβαια δεν μπορούμε να απορρίψουμε την πάλη για εθνικιστικούς στόχους, ελαφρα, δίχως συγκεκριμένη ανάλυση και δίχως να δούμε την δυναμική του αγώνα για τέτοιους στόχους. Εκείνο που μπορούμε να πούμε με σιγουρια είναι ότι για την εργατική τάξη η πάλη για εθνικιστικούς στόχους δεν είναι πάλη αρχών. Η εργατική τάξη πρέπει να παλέψει ή όχι για εθνικιστικούς στόχους ανάλογα με το αν εξυπηρετει ή όχι τα συμφέροντα-της.

Όταν λέμε ότι η εργατική τάξη δεν έχει πατρίδα τι εννοούμε; Όχι ότι η εργατική τάξη δεν ζει σε πατρίδες. Ζει και φυσιολογικά επηρεάζεται απο τις συνθήκες του χώρου εκείνου. Δεν έχει πατρίδα απο την έννοια ότι οι εργάτες μιας χώρας δεν έχουν αντικρου-

όμενα συμφέροντα με τους εργάτες άλλων χωρών. Σε αντίθεση με τους καπιταλιστές που βρίσκονται σε συνεχή ανταγωνισμό με τους καπιταλιστές άλλων χωρών και χρειάζονται την πατρίδα για να προστατέψουν τα συμφέροντα-τους, οι εργάτες δεν χρειάζονται την πατρίδα για να "προστατευτούν" από τους ξένους εργάτες. Γιατί απλούστατα οι εργάτες λόγω της θέσης-τους στην παραγωγή δεν μπορούν να έχουν βλέψεις κυριαρχίας πάνω σε άλλους εργάτες. Από την άλλη πλευρά το μεγαλύτερο όπλο της εργατικής τάξης στην απελευθέρωση είναι η ενότητα. Όσο πιο πλατιά είναι τόσο πιο αποτελεσματικό είναι το όπλο αυτό. Από αυτή τη σκοπιά, όσο και από το γεγονός ότι τα συμφέροντα όλων των εργατών είναι τα ίδια. Ο εργάτης δεν χρειάζεται -δεν έχει- πατρίδα επειδή τά σύνορα εμποδίζουν την επαφή και ενότητα της εργατικής τάξης διαφόρων εθνών. Πολύ χαρακτηριστικά το τοποθετεί ο Μαρξ "... ενώ οι αστοί κάθε έθνους διατηρούν ακόμη ξεχωριστά εθνικά συμφέροντα, η αναπτυγμένη βιομηχανία δημιούργησε μια τάξη που έχει τα ίδια συμφέροντα σε όλες τις χώρες και με την οποία η εθνικότητα είναι ήδη νεκρή ..." (2)

Επομένως η εργατική τάξη δεν μπορεί να είναι αφηρημένα πατριωτική, δεν μπορεί αφηρημένα να αγωνίζεται για την υπεράσπιση ή απελευθέρωση της πατρίδας. Όπως κάθε τάξη σε μιά ταξική κοινωνία, η εργατική τάξη έχει συγκεκριμένα ταξικά συμφέροντα και στόχους. Και αυτό που καθορίζει την στάση-της εργατικής τάξης σε κάθε συγκεκριμένο πρόβλημα είναι η επίδραση-του πάνω στην πάλη της τάξης για απελευθέρωση από το κεφάλαιο και για το κτίσιμο του σοσιαλισμού. Στην περίπτωση που υπάρχει εθνικό πρόβλημα η θέση της εργατικής τάξης καθορίζεται από την επίδραση-του στην πάλη για εργατική εξουσία. Αν το δούμε πιο βαθιά η επαναστατική τοποθέτηση σ' ένα εθνικό πρόβλημα εξαρτάται από τις προοπτικές που ξανοίγονται για την προλεταριακή επανάσταση, ή σχέση του εθνικού αγώνα με τον ιμπεριαλισμό και η επίδραση που φέρνει ο αγώνας πάνω στις σχέσεις ανάμεσα στις τάξεις.

Βάζοντας-το από την αντίθετη πλευρά μπορούμε να πούμε ότι πρέπει να πάρουμε θέση ενάντια σ' ένα αγώνα που εμποδίζει την εργατική τάξη. Π.χ. όταν διασπα την εργατική τάξη. Τα γραφτά του Λένιν για το θέμα αυτό μας δείχνουν καθαρά ότι δεν υπάρχουν έτοιμα "κλίσε" για το εθνικό πρόβλημα. Αυτό που πρέπει να καθορίζει την θέση-μας είναι τα συμφέροντα του προλεταριάτου. Έγραφε το 1916:

"... Το κύριο μέλημα σήμερα είναι να σταθούμε ενάντια στο ενιαίο, συμμαχικό μέτωπο των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων, της ιμπεριαλιστικής μπουρζουαζίας και των σοσιαλ-ιμπεριαλιστών και για την χρησιμοποίηση όλων των εθνικών κινημάτων ενάντια στον ιμπεριαλισμό για τους σκοπούς της σοσιαλιστικής επανάστασης (3).

"το προλεταριάτο δίνει περισσότερη αξία

από κάθε τι άλλο στην συμμαχία των προλεταρίων όλων των εθνών και αξιολογή κάθε εθνικό αίτημα, κάθε εθνικό διαχωρισμό από την γωνία του εργατικού ταξικού αγώνα". (4)

Οι θέσεις αυτές στην γενικοποίηση-τους μπορούμε να πούμε ότι έχουν απόλυτη εφαρμογή στην εποχή μας. Πιο συγκεκριμένα η αριστερά και το οργανωμένο εργατικό κίνημα πρέπει να σταθούν ενάντια σε αγώνες ή συνθήματα που διασπουν την εργατική τάξη ή που εμποδίζουν την ενοποίηση-της. Επίσης όταν θα έχουν σαν αποτέλεσμα την ισχυροποίηση της άρχουσας τάξης και του καπιταλισμού γενικά. Όταν αυτός ο αγώνας ή σύνθημα εξυπηρετεί τα συμφέροντα του ιμπεριαλισμού και όταν θα έχει σαν αποτέλεσμα τον αποπροσανατολισμό των εργατών. Αντίθετα πρέπει να προωθούμε αγώνες και συνθήματα εναλλακτικά προς αυτά της άρχουσας τάξης. Τέτοια που να ενώνουν την εργατική τάξη να αυναντίζουν την εξουσία του κεφαλαίου να δείχνουν το δρόμο στους εργάτες.

Παραθέτοντας τον Λένιν πάλιν:

"... Το αίτημα για την άμεση απελευθέρωση όλων των αποικιών που προωθείται από τους Σοσιαλδημοκράτες (την εποχή εκείνη τα Σοσιαλδημοκρατικά κόμματα ήταν επαναστατικά. Σ.Ρ.) δεν είναι "πρακτικό" στον καπιταλισμό δίχως μια σειρά από επαναστάσεις. Αλλά απ' αυτό δεν σημαίνει ότι η Σοσιαλδημοκρατία πρέπει να αρνηθεί τον άμεσο και αποφασιστικό αγώνα για όλα αυτά τα αιτήματα - τέτοια άρνηση θα εξυπηρετούσε την αστική τάξη και την αντίδραση- αλλά, αντίθετα, σημαίνει ότι αυτά τα αιτήματα πρέπει να συγκεκριμενοποιηθούν και να μπου μπροστά με επαναστατικό και όχι ρεφορμιστικό τρόπο, περνώντας τα όρια των αστικών νόμων σπάζοντας-τους, πηγαίνοντας πέρα από ομιλίες στην βουλή και προφορικές διαμαρτυρίες και τραβώντας τις μάζες σε αποφασιστική δράση, ξανοίγοντας και εντείνοντας τον αγώνα για κάθε βασικό δημοκρατικό δικαίωμα μέχρι μιά άμεση προλεταριακή επίθεση στην αστική τάξη δηλ. μέχρι την σοσιαλιστική επανάσταση που θα απαλλοτριώσει την αστική τάξη." (5)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. "Κομμουνιστικό μανιφέστο" Διαλεκτικά έργα τόμος 1 σελίδα 124. Αγγλική έκδοση.
2. Μαρξ "Γερμανική ιδεολογία (New Left Review τ. 96 σελ. 82).
3. Λένιν "το δικαίωμα των Εθνών για αυτοδιάθεση" σελίδα 133, αγγλική έκδοση.
4. Λένιν, το ίδιο.
5. Λένιν το ίδιο σελ. 100.